

B.C. ST★R

VAN DE REDAKTIE

Het eerste wat U in dit nummer zal opvallen is, dat er een artikel van Peter van der Linden ontbreekt. Hij is, na vier jaar meer dan voortreffelijke redaktionele arbeid, uit de redactie gestapt - te druk, zei-ie. Een zware klap voor ons en voor de lezers. Met Linden was het altijd Lachen geblazen aan de redaktietafel. En nu maar hopen dat het accent niet te veel zal verschuiven naar Huilen met Hoof. Of-schoon daar niet helemaal aan te ontkomen valt, want wij zonden star-reporter Toine van Hoof naar de Europese Kampioenschappen in Wiesbaden om speciaal naar de dames te gaan kijken. Zijn gecultiveerde verzameling stereotypen over dames in het algemeen en briggende dames in het bijzonder levert een boeiend, soms schokkend relaas op. In dit nummer!

Ook sterren zijn maar aardse stervelingen met menselijke trekjes en tekortkomingen. Dat bewijst Erik Menting in een selectie van te Wiesbaden vertoonde blunders, die we hebben bijgezet in onze galerij Blaters.

Veel van dat soort zepers hoeven niet te gebeuren als je maar zorgvuldig signaleert. En zeker niet mechanisch, je moet er altijd je kop bij houden. Na het instructieve artikel van Peter van der Linden over het Dihattik-signaal volgt nu een nieuwe serie: LerenSignaLeren. De aftroever die U Uw partner niet durfde te geven, de switch die U niet vond, al die problemen worden voor U opgelost door Toine en Gerard. Een aanrader voor beginners, een must voor gevorderden en een moment van bezinning voor topspelers.

Van al dat wassen worden de kaarten alleen maar vuiler en dat is de reden waarom men dat tegenwoordig steeds vaker door de computer laat doen.

Gerard Hilte ontwikkelde een speciaal wasprogramma, dat de eerste prijs won in een door de NBB georganiseerde prijsvraag. Zo'n programma moet goed in elkaar zitten, anders kun je het wel schudden. Gerard legt uit hoé. Eveneens in dit nummer!

Dat de Vrouwenpagina nog niet is uitgegroeid tot een vrouwenkrant moet volgens onze al eerder genoemde expert aan vrouwelijke passiviteit te wijten zijn. Hoe het ook zij, het enige wat we van de dames hebben mogen ontvangen was een piskaart, een veeg teken... Kom op, dames, een artikeltje schrijven is heus zo moeilijk niet!

Onze reporters en scouts waren ook present op de vele toernooien tijdens het zomerreces. Peter Bosman bekeek de prestaties van enkele Starteams op het Max Vorst Toernooi, Toine van Hoof legt U in quizvorm een aantal struikelblokken op weg naar de hoofdprijs van het Boekenroode Toernooi voor, en Jules van Ogtrop kwam met zijn Annie in Deauville tot wel vijf toppen en in botsing met een querulant. Het experiment met het kryptogram is mislukt. We gaan dus weer gewoon op de oude voet verder. Of er al gesproken mag worden van een principiële redaktionele koerswijziging sinds Peter's afscheid zal de toekomst leren, maar we besluiten dit nummer met een gebed.

SIARMAGAZINE

uitgave van de bridgeclub STAR
verschijnt 4x per jaar

REDAKTIE: Peter Bosman
Gerard Hilte
Toine van Hoof
Erik Menting
Erik Oostdijk

REALISATIE: Hans Verboom

abbonementen voor niet-leden: f 20,- per jaar

Kontaktadres: Gerard Hilte
Sjanghaidreef 21
3564 JN Utrecht
030-622628

bankrekening: 39.45.51.958, Rabobank Utrecht

5 minuten probleem

- ♠ H85
- ♥ A
- ♦ HVB6
- ♣ B8742

- ♠ A763
- ♥ VB72
- ♦ A983
- ♣ A

U hebt zonder tussenbieden van de tegenpartij het optimistische contract van 6♦ bereikt. De uitkomst is ♥6. Hoe gaat U het contract binnenbrengen?

(Voor de Belgische lezers: "binnen" betekent in Nederland gemaakt en niet zoals bij U "down")

zie verder blz. 5

TOBBEN EN TOPPEN

in Deauville

Jules van Ogtrop

Als Loek Vehmeijer verwachtte, dat het succes in Juan-les-Pins behaald met een gelegenheidspartner met haar reguliere steun en toeverlaat in Deauville zou worden geprolongeed, dan kwam zij bedrogen uit. Het was huilen met de pet op. Haar befaamde 'table presence' werd volledig gecompenseerd door 'table absence' van haar partner. Toch zijn we niet met lege handen naar huis gegaan. Als eerste mixed pair van de laatste honderd ontvingen we uit handen van de prinses van Liechtenstein elk een verzilverd plateau, een semipoedelprijs derhalve. Het is natuurlijk maar een spelletje, maar toch heb je het gevoel, dat je in een sterk parentoernooi niet meer meetelt. Mistroostig zit je al je tekortkomingen te overdenken. En zie, dan krijgt Sainte Bridgitte, patrones van de palooka's, medelijden met je. In het daarop volgende sterk bezette mixed toernooi spelend met je vrouw, schenkt ze je, mischien wel geroerd door het huiselijke tafereeltje, op 52 handen vijf volledige zaaltops. Elke top heeft een verhaal met een zelfvoldaan tintje. Vergeef mij, want ik heb het nodig, om mijn moreel weer wat op te vijzelen.

N/-	♠ HV 53	
	♥ AH 1064	
	♦ 5	
	♣ B 106	
♠ 9		♠ AB 76
♥ V 87		♥ 52
♦ A 7642		♦ B 983
♣ AHV 9		♣ 743
	♠ 10842	
	♥ B 93	
	♦ HV 10	
	♣ 852	

Een veel voorkomend contract was drie schoppen, meestal gedoubleerd door oost, 2 down. het sterke franse noord-zuid koppel, waartegen wij speelden, had Flannery in zijn arsenaal (2 harten is 5kaart harten en 4kaart schoppen). Bied verloop bij ons:

west	noord	oost	zuid
-	2♥	pas	2♠
dbl	pas	3♦	3♣
4♦	pas	pas	dbl
pas	pas	pas	pas

Zou mevrouw zuid met ♥ zijn uitgekomen, dan was dit verhaal niet verteld. Nu schoppenuitkomst voor de aas. Ruiten aas en vier keer klaveren, waarop ik een harten loosde. Zuid troefde terecht niet.

Harten vrouw na was essentieel, want als noord in doodsnoed een kleine harten naar zuid zou laten doorlopen, was ik alsnog down door tweemaal troef-trekken. Nu waren noord-zuid machteloos.

♠ 65	
♥ B 952	
♦ B 95	
♣ HV 103	
♠ A 109842	♠ 73
♥ H 84	♥ AV 3
♦ A 72	♦ V 864
♣ 9	♣ A 754
♠ HVB	
♥ 1076	
♦ H 103	
♣ B 862	

Een veel voorkomend contract was vier schoppen, een enkele maal gemaakt, als de klaveren en de harten gestript werden en zuid daarna met troef ingegooid. Bij ons een typisch Mammie en Pappie biedverloop:

west	noord	oost	zuid
-	-	pas	pas
1♠	pas	3SA	pas
pas	pas	pas	

Zuid, een franse topspeelster, piekerde lang over haar uitkomst en trok toen ♣2. ♣V nam ik zonder enige aarzeling met het aas, alsof ik het de fijnste uitkomst vond, die ik maar kon krijgen (table presence). Schoppen na gezakt. Lang denken en daar kwam ♥6. Boer genomen met de vrouw (essentieel). Kleine schoppen weer gezakt. Eindeloos peinzen en... jawel hoor, ♥10; 3SA was binnen, maar nog is het verhaal niet uit. Noord gooide demonstratief ♣H en 10 weg, waardoor ik zuid in het eindspel met klaveren kon ingooien; zo kwam ♦V alsnog binnen.

♠ 73	
♥ AV 1062	
♦ 10753	
♣ V 4	
♠ AHV 2	♠ 954
♥ H 43	♥ 875
♦ V 96	♦ AH 4
♣ H 102	♣ A 982
♠ B 1086	
♥ B 9	
♦ B 82	
♣ B 765	

Annie kreeg tegen haar 3 SA contract de vindingrijke uitkomst van een franse topspeler met ♡V. Menigeen zou blij zijn, dat de negende slag meteen gebracht werd, maar Annie hield zonder ook maar even na te denken een keer op. Ik zag hem piekeren: 'zou ze op een waardeloze doubleton SA geopend hebben' en jawel hoor ♡2 na voor de heer. Annie nam daarna in ijftempo 3 schoppen-, 3 ruiten- en 2 klaverenslagen mee. Op het laatst wilde Annie de rest weggeven, maar voor de zekerheid speelde ze toch maar klaveren na en wie schetst haar verbazing, dat ♣9 alsnog binnenkwam.

♠ A 9 2	♠ HVB 74
♡ AVB 95	♡ H
◇ AH	◇ V 8 7 5
♣ VB 4	♣ 10 7 2
♠ -	♠ 10 8 6 5 3
♡ 10 8 6 4	♡ 7 3 2
◇ B 10 6 4 3	◇ 9 2
♣ 9 8 6 5	♣ AH 3

Als noord opende ik 2 SA, waarop Annie transferend 3♡ bood en daarbij gewetensvol meteen op de tafel tikte. Mevrouw west wilde arbitrage vragen, maar mijnheer oost, die een vette hap op zich zag afkomen, wuifde het incident weg. Ik bood 3 schoppen en nu zat oost in een dilemma. Was zuid zwak of niet? Hij gokte verkeerd en doubleerde. Uitkomst

...hij gokte verkeerd...

kleine ruiten voor mijn aas, driemaal klaveren, ◇H en ♡A, waaronder tot mijn vreugde de heer viel. ♡B na, die Mijnheer troefde. Hij speelde ◇V na in de dubbele renonce, de enige verdediging, om mij precies contract te houden. Mevrouw west, die kennelijk de broek aanhad, kreeg een appelflauwte, toen ik van de tafel een harten wegspeelde en in mijn hand troefde. Harten na; als Mijnheer die laat lopen, is het alsnog contract. Hij troefde echter met de boer. Ruiten na zou mij de overslag hebben onthouden. Vermoedelijk overwoog hij echter, dat hij die nacht nog een oog dicht wilde doen in plaats van bedsermoenen aan te horen. Om zijn vrouw dus niet verder te agiteren, speelde hij bijna tegen beter weten in een kleine troef in de hoop, dat ik aas

sec had overgehouden. De overslag was geboren. "Ik vind toch, dat we arbitrage moeten vragen," opperde Mevrouw. "Te laat," mopperde Mijnheer en daarbij bleef het.

N/OW	♠ 7 3	♠ AHB 10 8 4
	♡ AB 6 4	♡ 3
	◇ 7 5 3	◇ HB 10
	♣ VB 5 2	♣ H 8 3
	♠ 6 5	♠ V 9 2
	♡ 10 7 4	♡ HV 9 8 5
	◇ AV 9 8 2	◇ 6 4
	♣ 10 9 7	♣ A 6 4

west	noord	oost	zuid
-	pas	1♠	2♡
pas	3♡	3♠	pas
4♠	dbl	pas	pas
pas			

Mijn zeer riskant doublet was gebaseerd op het lange nadenken van Mevrouw west, alvorens ze 4♠ bood. Annie kwam uit met ♡H, die ik overnam met het aas, waarna ik ♡B op tafel legde. Mijnheer oost, een heetgebakende querulant, zette de heer, die Annie met het aas nam, waarna ze ruiten terugkwam. Vervolgens werd Annie onderworpen aan een kruisverhoor over onze signalen, uitkomsten en andere bij ons niet aanwezige spelconventies. Hoe Annie in haar beste Frans ook trachtte uit te leggen, dat alles puur natuur was, hij geloofde haar

...alles puur natuur....

niet. Tenslotte liet hij de ruitenslag naar zijn heer lopen, speelde eerst ♠A en stak toen met ruiten over naar de tafel. De snit op ♠V mislukte. Annie kwam engelachtig terug met klaveren voor mijn vrouw en kreeg op de nagespeelde ruiten nog een aftroever. Twee down gedoubleerd. "ARBITRE," gilte Mijnheer, "niets bijzonders en kijk nou eens." Zijn belangrijkste argument was, dat door het naspelen van ♣B hij niet in staat was mijn punten te tellen. De arbiter gaf geen krimp.

Razend en tierend ging onze tegenstander naar de volgende tafel, diverse malen het woord 'louche' gebruikend. Achteraf had ik spijt; +200 zou reeds een met weinigen gedeelde top zijn geweest en door de verdachtmakingen was Annie drie tafels lang van de kaart.

Ten slotte een opstekertje met Loek Vehmeyer tegen Rixi Markus en Boris Shapiro, die al flink bonje hadden, toen wij aanschoven.

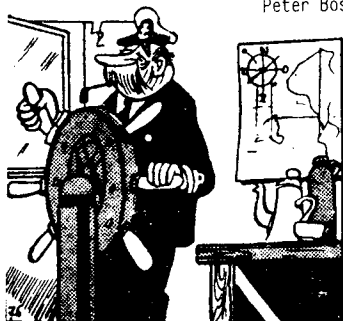
	Rixi Markus		Jules
	♠ 7		♠ AV 92
	♥ A 10 5 4		♥ VB
	♦ AB 10 3		♦ 9 8
Loek	♣ H 6 5 2		♣ V 9 7 4 3
♠ 10 6 5 2		Boris Shapiro	
♥ H 9		♠ HB 8 3	
♦ 7 6 5 4		♥ 8 7 6 3 2	
♣ AB 10		♦ HV 2	
		♣ 8	

Tegen het 4♥-contract van Shapiro kwam Loek uit met schoppen voor mijn aas. Ik trok ♥B na voor het aas op tafel. Shapiro, die nogal naïef Loek op de resterende ♥H en ♥V taxeerde, speelde drie keer ruiten in de hoop op de vierde zijn singleton klaveren te kunnen lozen. Ik troefde in met de vrouw en speelde klaveren na. Eén down, een complete zaaltop. Rixi was des duivels. "Do you take him for a sucker," siste ze Shapiro toe en dat was precies wat mijn kwetsbare, maar toch zo ijdele ego wilde horen.

© Star Magazine 1983

VAN DE BRUG

Peter Bosman/Erik Oostdijk

Geen uitvoerig overzicht van uitslagen en tussenstanden ditmaal – daarvoor is het nog te vroeg in het seizoen – maar wel enkele impressies en prognoses.

Het aantal deelnemende teams is teleurstellend laag. Maar wat we in het veld brengen ziet er allemaal redelijk tot goed uit.

Star 1 (MK; Meijer, Verhees, Bisht, Van Oppen) doet 't tot dusver boven verwachting goed. Routine en kwaliteit staan kennelijk borg voor een redelijke klassering. Met Bisht-Van Oppen is een gouwe-ouwe combinatie van stal gehaald en Meijer-Verhees – uit de schaduw van het tweede getreden – hebben nu de kans om ook op het allerhoogste niveau te vlammen. Van kampioensaspiraties zal echter nauwelijks sprake zijn. Daarvoor lijkt ons de concurrentie – met name USS-1 en HOK-1 – te sterk. De zeer recente nederlaag tegen USS wijst er ook op (1-19).

Star 2 (OK; Franken, Van Ogtrop, Mw.Vehmeijer, Van Aarst, vd Voort) is een beproefde combinatie met Franken als overal inzetbare "vrije" speler. Een team met voldoende kwaliteit om zich zonder op de tenen te hoeven lopen te kunnen handhaven in de OK. Voor méér optimisme is vooralsnog weinig reden. ABC-1 (Kingma-Niemeijer, Borm-Zwaan) en het kwajongensteam van BCO (Leufkens-Westra, Timmer-Van der Gaast) gooien hogere ogen in de afdeling.

Star 3 (OK; Van Hoof-Van der Linden, Mw.vd Brom Mw. van Mechelen) zal voor verrassingen (in positieve zin) kunnen gaan zorgen. Een paar dat bewezen heeft op MK-niveau te spelen en een paar dat doorgedrongen is tot de internationale damestop, daar mag je wel iets van verwachten. Het zal ervan afhangen of Laura en Marijke, op basis van hun zeer verzorgd spel en gestimuleerd door de MK-ervaring van Toine en Peter, nét even dat extra aan initiatief, vindingrijkheid en agressiviteit weten te ontkielen.

Star 4 (PK; Fresen, Mw.Fresen, Van Gelderen, Brouwer, Michielsen) moet eveneens tot de kanshebbers gerekend worden. De start was uitstekend, de deuk die ze tegen BCO-2 opliepen nog niet alarmerend, maar wel een goede waarschuwing. Loek en Ineke spelen zeer geroutineerd, "rooie Bas" kan momenteel álles en de nieuwe combinatie Koeno-Paul blijkt tot nu toe een uitstekende greep. Star-4 naar de OK, 't zal niet makkelijk zijn maar het móet kunnen....

Star 5 (PK; Tulp-De Voogt, De Jong, Heijting-Menting, Tielens- De Leeuwe) lijkt nu – althans dit seizoen – aan het eind van een lange zegetocht te zijn gekomen. In de PK is wat meer nodig dan een goede afspeeltechniek. Je moet zeer gedisciplineerd en constant spelen en minder fouten maken dan je tegenstanders. Juist die constantheid ontbreekt. Te agressief bieden en te veel fantasiebodjes breken je op. Kampioensansen zien we eerlijk gezegd niet. Maar als Heijting-Menting met name wat rustiger en constanter zouden gaan spelen kan het team z'n PK-plaats behouden, om wellicht het volgend seizoen de zegetocht voort te zetten.

Star 6 (HK; V.Oostrom, de la Parra, Mw.v.Ameijde, Van Ameijde) krijgen nogmaals de kans zich op hoofdklasse-niveau te bewijzen. Ditmaal zullen ze die kans niet laten liggen. Moeder en zoon Van Ameijde lijken ons het team voldoende fundament te geven om het in elk geval voor degradatie te behouden.

Star 7 (HK; Bremer-Verhoef, Verhoeve-Verhoeve) Hoog gespannen verwachtingen zijn er van dit team. Vorig jaar via een fantastische eindsprint een hoofdklasse-plaats voor Star behoudend zullen ze nu toch door moeten kunnen stomen. Echter, vanuit een underdog-positie is het makkelijker spelen dan in de favorietenrol!

Star 8 (HK; Uppelschoten, Kars, Dekker, Rensen-Van Scherpenzeel): onze biedexperts vormen met Dekker een gedegen, vertrouwde combinatie die in de hoofdklasse goed moet kunnen meedraaien. Dat geldt eigenlijk ook voor Rensen-Van Scherpenzeel en de hoofdklasse-plaats zal op z'n minst behouden blijven. En verder? Wie weet....

Star 9 Verloop-Van Hoof sr, Mw.Kool-Stoel) moet in staat worden geacht bovenin mee te draaien in de eerste klasse, met Joke en Edwin - een langzamerhand geducht A-paar - als motor van het team. De beiden zeer degelijk spelende Verloop en Van Hoof mogen toch echter, als gelegenheidscombinatie, zeker niet onderschat worden. Promotie? Het kán....

Star 10 (EK; Oostdijk-De Leeuw, Staller-Vegt): beide paren blazen in de clubcompetitie aardig hun partijtje mee. Vorig jaar in de districtsviertallen kwam dat er echter nog niet uit. Dit jaar moet dat toch kunnen gaan lukken en zullen ze zich in de strijd om de bovenste plaatsen moeten kunnen mengen.

Star 11 (EK; Wijnmalen-Dekker, Louwerse-De Moree, Buys-Herber) - een team zo vol routine dat het goede resultaten móet kunnen boeken. Als Wijnmalen-Dekker op elkaar ingespeeld zijn, koppel Buijs-Herber het niveau van weleer haalt en Louwerse-De Moree hun ambitie over de andere paren uitstraalt dan moet er een potentieel kampioen in dit team schuilen.

Star 12 (EK; Branssen-Drewes, Van 't Hof-Verhees) is een spiksplinternieuwe en nog onbekende eersteklas-combinatie. Hun start was wel zeer ongelukkig. Een autonongeluk voorkwam dat ze voor de eerste wedstrijd aan tafel konden verschijnen. Als jeugdige overmoed hen geen parten speelt zullen zij toch tot een goede klassering in staat zijn.

Star 13 (EK; Schouten- Van Tent, Van Herk-Hiemstra) zal voor wat leven in de EK-brouwerij kunnen gaan zorgen. Schouten-Van Tent vormen een jarenlang beproefde en degelijke combinatie; Van Herk en Hiemstra spelen nog niet zo lang samen. Als dit laatste koppel erin slaagt tot constante prestaties te komen zal dit team hoge ogen kunnen gooien.

Star 14 (Wiersema-Reynen, Verboom-Nijendaal, EK EK) - twee nieuwe combinaties. Als het jeugdige e-lan en avontuurlijkheid van Wiersema-Reijnen en de "oude rotten" Verboom-Nijendaal elkaar in goede richting kunnen inspireren zullen zij in de kopgroep van hun afdeling kunnen geraken.

Star 15 (TK; Ten Cate-Mercier, echtp.Olthof) zal in de tweede klasse niet voor veel verrassingen gesteld kunnen worden. Dat geldt althans voor routiniers Ten Cate - Mercier. Of dat ook voor ep. Olt-

hof opgaat zal de tijd moeten leren. Als geheel zullen zij een plaats in de middenmoot toch zéker kunnen verwerven.... op z'n minst!

Star 16 (TK; ep. Morel, Hoogendijk, Mw.Fischer, Mw.Janssen, Steens-Van Trigt): Echtpaar Morel zal alles op alles zetten om te promoveren. Als de nieuwe koppels Hoogendijk-Fischer-Janssen en Steens-Van Trigt meer positieve dan negatieve verrassingen in petto hebben zou dat nog wel eens kunnen lukken ook....

© Star Magazine 1984

5 MINUTEN - PROBLEEM deel 2

♠ H 8 5
♥ A
♦ H V B 6
♣ B 8 7 4 2

♠ A 7 6 3
♥ V B 7 2
♦ A 9 8 3
♣ A

Contract : 6 ♦; start : ♥ 6

In de bijkleuren heeft U vier topslagen dus als U er in slaagt acht troefslagen te maken bent U thuis. Dat zou als volgt kunnen: ♥ A, ♣ A, schoppen naar de heer, klaveren getroefd, ♠ A (topslagen meenemen bij cross-ruff), harten getroefd, klaveren getroefd met de 8, hartengetroefd met de boer, klaveren getroefd met de 9, harten getroefd met de vrouw, laatste klaveren getroefd met de aas en nog ♦ H voor de twaalfde slag. Even afgezien van extreme zitsels bij de tegenpartij lukt deze speelwijze als oost ♦ 10 heeft of als west viermaal klaveren moet bijlopen, goed voor ruim 70% kans. Verder kan ♣ HV in de tweede of derde ronde al gevallen zijn, zodat U nog op het 3-2 zitsel van de troef kunt spelen. Bovendien kunt U door in slag 3 ♥ V voor te spelen nog de kans meepakken dat een onnozele oost met de heer dekt. Al met al zeer acceptabel, in de praktijk faalt dit echter.

In de vorige clubcompetitie, waar dit spel voorkwam, koos de leider voor een andere speelwijze die ongeveer de zelfde maakansen biedt: ♥ A, ♣ A en ♥ V laten doorlopen (op tafel schoppen weg). Nu zijn er 5 slagen in de bijkleuren en hoeven er nog maar 7 troefslagen gemaakt te worden. Oost nam met ♥ H en speelde ♦ 7 na. U legt de 8 en die houdt na een lichte aarzeling van west.

Hoe gaat U verder ?

zie verder blz. 14

BLATERS

in wiesbaden

tekst: Erik Menting
Spellen: Toine van Hoof

In het kader van ons onderzoek naar blaters in al haar verschijningsvormen, hebben we dit maal onze razende reporter gezonden naar Wiesbaden, waar van 16 tot 30 juli de Europese bridgekampioenschappen werden gehouden. Hoe gecamoufleerd de topspelers hun blaters ook verpakken, de messcherpe analyses van de man wiens oog niets ontgaat, ontleden dit soort blunders tot op het bot.

Lees wat in alle media tot nu toe vergeten is. Duik met ons in het intieme leven van de sterren!

Of het de warmte, onkunde dan wel de aanwezigheid van onze gevreesde speurder was, vertelt T. v. H. niet. Wel dat het tegenspel, dat u zo zult zien, bedacht werd door Karin Caesar en Marianne Mögel, die hij omschrijft als 2 leuke zusjes met kleine handen en grote neuzen.

N/-

- ♠ VB8
- ♥ H82
- ♦ 96
- ♣ AV975

- ♠ 9
- ♥ A 107653
- ♦ B652
- ♣ 83

- ♠ H75
- ♥ V94
- ♦ HV10
- ♣ B1062

- ♠ A106432
- ♥ B
- ♦ A873
- ♣ H4

Biedverloop open kamer:

west	noord	oost	zuid
-	1♣	pas	1♠
pas	2♠	pas	3♦
pas	3SA	pas	4♠
pas	pas	pas	

Biedverloop gesloten kamer

west	noord	oost	zuid
-	1SA	pas	4♠
pas	pas	pas	

Leif-Erik Stabell   Thor Helness

Shofel startte ♣8 (door Helness getaxeerd als een singleton) voor de heer van zuid, die ♣4 vervolgde voor het aas. ♣V na, zuid ♥B weg, door west getroefd. Shofel speelde nu ♦5 na via de vrouw voor het aas. Zuid vervolgde nu ♦7 voor de 2, de 9 en de 10. Oost harten na, getroefd door zuid. Nu speelde zuid een kleine schoppen(!) voor de heer van oost die gretig van deze black-out profiteerde en snel troef terugspeelde, zodat nog maar één ruiten in noord getroefd kon worden. 4♠-1!

Onze reporter meldt dat 's avonds Helness geen ijs in zijn whisky nam en dat de kamermeisjes in zijn hotel een spreekverbod was opgelegd! Desgevraagd vertelde de nachtportier na het overdragen van enige argumenten dat er van de kamer van Helness tot diep in de nacht niet mis te verstane geluiden zijn gehoord!

Karin Caesar	Laura v. d. Brom	Marianne Mögel	Marijke v. Mechelen
west	noord	oost	zuid
-	-	-	pas
pas	1♣	pas	1♦
pas	1♥	pas	1SA
pas	2SA	pas	3SA
pas	pas	pas	

- ♠ V2
- ♥ AV63
- ♦ A7
- ♣ AB843

- ♠ H76
- ♥ 107
- ♦ V1093
- ♣ H965

- ♠ B984
- ♥ H954
- ♦ 82
- ♣ V72

- ♠ A1053
- ♥ B82
- ♦ HB654
- ♣ 10

Gestart werd met ♠6 voor de V(!) en 2 kleintjes. ♦A na, gevolgd door een ruiten via de boer voor de vrouw. Karin vervolgde met ♥10, in dummy klein, voor ♥H(!) en een kleine harten. Marianne speelde ♠B(!) na voor het aas en Karin had bijna gedeblokkeerd. Zuid speelde nu ♦H en ruiten na en kon via 2 schoppen-, 3 harten- en 3 ruitenslagen en 1 klaverslag 3SA contract noteren. Meteen gevraagd naar een reactie op dit spel deden de nederlandse dames er het zwijgen toe, maar later tijdens een intiem samenzijn in de lounge van het hotel wilde Laura wel kwijt dat ze in tijden niet zo had gelachen; nog nooit had ze de Duitse dames zo op hun neus zien kijken!

♠ B 7 5 4	♠ A 6 2	♠ 9 8 3
♥ 10 8 4 2	♥ A 9 5 3	♥ H 6
♦ V 4	♦ 7	♦ HB 8 3 2
♣ VB 6	♣ AH 9 7 2	♣ 10 5 3
	♠ HV 10	
	♥ VB 7	
	♦ A 10 9 6 5	
	♣ 8 4	

Aan beide tafels 3SA te spelen door zuid met ♣V als uitkomst. Hans Vergoed nam ♣A, speelde een kleine harten en eindigde met 10 slagen. De Luxemburgse zuid was er van overtuigd dat Rebattu (west) van VB 10x was uitgekomen en speelde schoppen naar de heer om ♣8 te laten razen voor de 10 van Sint. Ruiten volgde voor de vrouw van west, die schoppen terugspeelde voor het aas in dummy. Nu kwam een kleine harten en Sint dook 'smoothly'. De leider maakte ♥V en trok ♥B na voor de secce heer. Nu de laatste schoppen voor zuids vrouw die ♦A incasseerde en harten speelde naar het cas(!).
De volgende eindpositie was bereikt:

♠ B	♠ -	♠ -
♥ 10	♥ 9	♥ -
♦ -	♦ -	♦ HB
♣ B	♣ A 9	♣ 5
	♠ -	
	♥ -	
	♦ 10 6 5	
	♣ -	

De leider, nog steeds overtuigd dat west 4 klavers had gehad, speelde op de ingooi: ♥9 voor de 10 en ♠B was de downslag. Good work.

Ook onze nederlandse sterren begeven zich soms op paden waar onze correspondent ze niet kan volgen

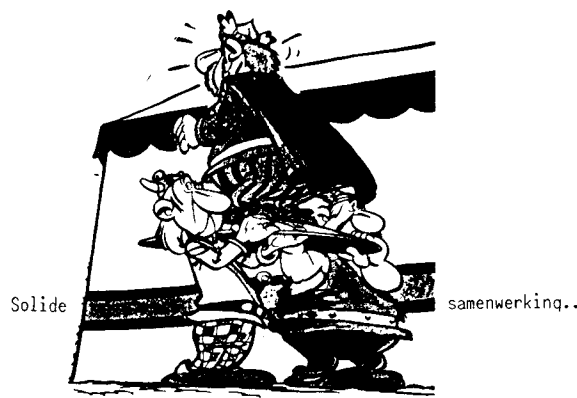
♠ 4 2	♠ 10 3	♠ AV 8
♥ 10 4 2	♥ AH 8 5	♥ VB 7 6
♦ AH 10 3	♦ 6	♦ B 9 5 4 2
♣ 9 8 6 4	♣ AHVB 10 5	♣ 3
	♠ HB 9 7 6 5	
	♥ 9 3	
	♦ V 8 7	
	♣ 7 2	

Het is niet zo moeilijk om te zien hoe 4♠ van NZ moet worden downgespeeld: oost duikt ♠A een keer-tje, pakt de volgende schoppen en neemt nog 3 ruitenslagen mee. Een alternatief is: ♦A start, schoppen switch voor zuid's 9, die nu een ruiten troeft in dummy, maar vervolgens 2 ruiten- en 2 schoppen-slagen moet afstaan.
De luxemburgers op de NZplaatsen belandden echter in 5♠ na het volgende curieuze biedverloop:

noord - 1♣ 2♥ 4♦ 5♠
zuid pas 1♠ 3♠! 5♣! pas

Schoppenstart. Oost, Anton Maas, zag tegen 5♠ alternatieve downmogelijkheden. Hij pakte ♠A en speelde ruiten na, met de bedoeling dat door 2 rondjes ruiten ♠10 van tafel verdwijnt, zodat dan later ♠V nog binnenkomt. Dus ♦2 na. West, een 'briljante' speler (Eddie Roosnek), had onmiddellijk door wat er aan de hand was. Hij nam dan ook met ♦H (niet met de 10) en speelde klaver na om zijn maat een introever te geven! 5♠ contract oftewel 12 imp's verlies

Over die avond meldte T.v. H., dat hij Eddie is gaan zoeken, omdat hij hem in het feestgedruis miste. Hij vond hem op een bankje in een prachtig plantsoen in de omgeving. Hij mompelde alleen: maar ♦2 is toch voor de klavers?! Waarom doet iedereen zo rot tegen mij. Onze correspondent moest al zijn diplomacy uit de kast halen om Eddie er toe te bewegen weer deel te nemen aan het sociale verkeer. Ook wordt gefluisterd dat er die avond al een barstje kwam in de solide samenwerking tussen Roosnek en Maas.

Solide

samenwerking..

Wilt U verder op de hoogte blijven van het wel en wee van onze bridgesterren?
Wilt U reputaties zien sneuvelen en met ons door het sleutelgat van voor anderen gesloten kamers kijken?
Wordt abonnee en geniet mee in het volgende nummer van STAR MAGAZINE.

©Star Magazine 1983

P.S. Inmiddels is ons ter ore gekomen dat Anton Maas zo ontsticht is over het verschijnen van dit spel in combinatie met zijn persoon, dat hij overweegt om stappen tegen ons te ondernemen wegens aantasting van zijn 'goede naam'.

Gerard Hilte

LERENSIGNALEREN

leite van de f

Enkele jaren geleden verscheen in dit blad een artikelenserie over uitkomsten. Omdat het tegen spel voor velen van ons het slechts verzorgde onderdeel van hun bridgetechniek vormt zal Star Magazine opnieuw een jaar lang aandacht besteden aan een belangrijk aspect ervan, en wel het signaleren. Het ligt niet in de bedoeling een uitgebreid overzicht te geven van alle beschikbare signaleermethoden en hun voor- en nadelen. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelenreeks van Gert-Jan Förch in "Bridge". Wel zal worden getracht verbetering aan te brengen in de TOEPASSING van de door U met Uw partner afgesproken signaleermethode.

We gaan hierbij uit van de meest populaire signaleermethode: hoog-laag is aan/even. Degenen onder U die omgekeerde signalen spelen of Italiaanse signalen moeten zich maar even hierin inleven en kunnen achteraf bekijken hoe hun signaleermethode gefungeerd zou hebben in voorgelegde situaties. Wat betekent dat eigenlijk, hoog/laag is aan/even? In de praktijk blijkt dat vele paren daar niet zo duidelijke afspraken over hebben. De ene keer betekent een hoge kaart op slag 1 een aansignaal, de andere keer een even aantal. Aangezien dit goed werkt bij een doubleton zullen de meesten er zich niet druk om maken. Of is de interpretatie van het signaal misschien wel een kwestie van aanvoelen? Hoe dan ook, de correcte volgorde van de betekenis van een signaal is:

1. **Invitatie:** Een hoge kaart geeft kracht aan in die kleur en vraagt partner deze kleur door te spelen; een lage kaart duidt op zwakte in die kleur en suggereert partner een andere kleur te spelen. Dit signaal wordt gegeven als partner een kleur voorspeelt of als er niet bekend wordt. Aanmoedigend is dus de primaire betekenis van een hoge kaart. Bijvoorbeeld:

♠ A 8
 ♡ B 7 4
 ◇ H B 7
 ♣ B 8 5 4 2

start: ♠ H

♠ 7 6 4 2
 ♡ 10 6 2
 ◇ A 9 4 2
 ♣ 10 9

Tegen 3SA start partner met ♠ H (van HVB of HV10). U speelt ♠ 2, een afsignaal. De leider pakt ♠ A op tafel, speelt ♣ AH en ♣ 3 voor de V van Uw partner. U gooit ◇ 9 bij, een aansignaal voor de ruiten. Eenmaal met ◇ A aan slag kunt U door de schoppen heen spelen.

2. **Distributie:** Een hoge kaart (gevolgd door een lagere) toont een even aantal kaarten in die kleur; een lage kaart (gevolgd door een hogere) toont een oneven aantal. Dit signaal wordt gewoonlijk toegepast als U bijspeelt in een door de leider aangespeelde kleur. Bijvoorbeeld:

♠ A 4
 ♡ 7 3 2
 ◇ H V B 10 5
 ♣ 8 6 3

start: ♠ B

♠ H 7 5 2
 ♡ B 6
 ◇ A 7 6
 ♣ 9 5 4 2

Tegen 3SA start partner met ♠ B (van B109 of B108). In dummy wordt gedoken. U neemt ♠ H en speelt schoppen terug voor Noords Aas. De leider speelt ◇ H van tafel die U natuurlijk duikt. Hij vervolgt met ◇ V. Moet U nemen of nog een rondje duiken? Dat moet Uw partner U duidelijk maken. Gooide hij de eerste keer de 9 (doubleton of natuurlijk singleton) dan duikt U, gooide hij de 2 (oneven aantal) dan moet U nemen want anders heeft de leider zijn negende slag misschien gestolen met bijvoorbeeld: ♠ V 8 3 ♡ A H 9 4 ◇ 8 3 ♣ H V B 10

3. **Preferentie:** Een hoge kaart toont kracht in de hoogste van de overgebleven kleuren buiten troef; een lage kaart toont kracht in de laagste resterende kleur. Dit signaal kent vele varianten maar wordt het vaakst gebruikt wanneer U Uw partner een introever geeft en staat bekend als Lavinthal. Bijvoorbeeld: ♠ 7 4 3

♡ 2
 ◇ B 8 7 3
 ♣ 10 7 6 4 3

Tegen 4♣ start U met Uw singleton. Partner heeft de Aas en geeft U een hartenintroever. Hoe kunt U hem opnieuw bereiken?

Dat kunt U zien aan de kaart die Uw partner naspeelde. Was het een hoge harten dan speelt U ruiten terug. Was het een kleine harten die U mocht troeven dan is Uw partner het gelukkigst met een klaveren natrek.

Het klinkt allemaal vrij elementair en eenvoudig maar in de praktijk blijkt het geven van duidelijke signalen en de interpretatie ervan vaak grote problemen te geven. Mocht U dan ook denken dat Uw signaleren al een verregaande vorm van perfectie heeft bereikt en U van deze rubriek niets meer kunt leren, los dan eens de volgende zes probleempjes op:

1.   ♠ A74
              ♥ 106
              ♦ 832
              ♣ HVB75

♠ 832
♥ 753
♦ 109654
♣ A6

west	noord	oost	zuid
-	-	pas	1 ♥
pas	2 ♣	pas	3 ♥
pas	4 ♥	pas	pas

Partner start met ♠B. In dummy wordt de aas gelegd. Wat speelt U bij ?

2.   ♠ 3
              ♥ B 109
              ♦ AV43
              ♣ A 10943

♠ AHB42
♥ 4
♦ B 108
♣ HB76

west	noord	oost	zuid
1 ♠	dbl	4 ♠	5 ♥ a.p.

U speelt ♠H, partner speelt de 9; de leider de 10. Wat speelt U na ?

3.   ♠ V75
              ♥ A 1094
              ♦ H82
              ♣ 1073

♠ B96
♥ H73
♦ 1075
♣ AB82

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1 SA
pas	3 SA	allen passen	

Partner start met ♠2. De leider legt ♠V in dummy en U geeft een aansignaal met de 9. Van tafel volgt nu een ruiten voor de vrouw van Zuid. Partner speelt de 3 bij. Nu komt ♥B die naar Uw heer loopt (bij partner ♥5). Wat nu ?

4.   ♠ A 106
              ♥ H8
              ♦ 1085
              ♣ AB952

♠ 83
♥ V 1075
♦ V96
♣ H876

west	noord	oost	zuid
-	1 ♣	pas	1 ♠
pas	1 SA	pas	4 ♠

Partner komt uit met ♥4 voor de heer op tafel, de leider speelt ♥3 bij. Nu volgen ♠H bij Zuid, ♠A in Noord en ♣A, waarop de leider de 10 gooit en partner de 4. Nu komt een kleine klaver van tafel. Hoe verdedigt U?

5.   ♠ B54
              ♥ AV96
              ♦ AV43
              ♣ 72

♠ HV982
♥ H3
♦ B8
♣ 8543

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1 ♣
pas	1 ♦	1 ♠	2 ♣
pas	2 ♥	pas	2 SA
pas	3 SA	allen passen.	

Uw lichte volgbod heeft in ieder geval succes, partner start met ♠10. U signaleert aan met ♠9 en de leider duikt. Partner heeft nog een schoppentje, Noord de boer en Uw vrouw mag de slag maken. Welke schoppen speelt U na in slaag 3 ?

6.   ♠ H63
              ♥ VB54
              ♦ H73
              ♣ HB10

♠ VB102
♥ A73
♦ 98
♣ 9864

west	noord	oost	zuid
-	1 ♣	pas	1 ♥
pas	2 ♥	pas	4 ♥
allen passen			

U start met ♠V, partner signaleert aan met de 9, de leider gooit de 4. U speelt ♠B na-♠H-♠A-troef bij de leider. Deze speelt harten naar de vrouw en harten terug naar de heer voor Uw ♥A. Partner bekennt de eerste keer maar gooit op de tweede troefronde ♠5 af. Waarmee vervolgt U ?

?

1. ♠8, jazeker, een aansignaal. Stel dat U de schoppens afseint. De leider neemt een verliezende hartensnit en partner zal, bevreesd voor ♣A bij Zuid, ruiten switchen, desnoods onder ♦AV klein uit. Laat hem maar rustig schoppen doorspelen. U komt dan later met ♣A aan slag om door de ruiten heen te spelen.

2. ♠A. U kreeg een aansignaal van Uw partner en moet daarop vertrouwen. Misschien ziet hij wel graag dat de dummy ingekort wordt in troef. Had hij ruiten na gewild, dan zou hij wel een kleine schoppen hebben bijgespeeld. Het hele spel :

	♠ 3	
	♥ B 109	
	♦ AV 43	
	♣ A 10943	
♠ AHB 42		♠ 98765
♥ 4		♥ H 632
♦ B 108		♦ 962
♣ HB 76		♣ 2
	♠ V 10	
	♥ AV 875	
	♦ H 75	
	♣ V 85	

3. ♣B en ogen dicht. Gezien de eerste slag heeft de leider ♠A. Partner vertelde met zijn lage ruiten en harten al dat de leider in deze kleuren zeven slagen kan maken. Dat maakt samen negen, tenzij... U nu vier klaverslagen kunt meenemen. Het hele spel:

	♠ V 75	
	♥ A 1094	
	♦ H 82	
	♣ 1073	
♠ H 1042		♠ B 96
♥ 865		♥ H 73
♦ B 93		♦ 1075
♣ H 94		♣ AB 82
	♠ A 83	
	♥ VB 2	
	♦ AV 64	
	♣ V 65	

4. ♣H nemen en ♦V naspelen. ♣3 is niet gevallen dus de leider kan geen singleton klaver hebben. ♦V brengt de leider in problemen als hij heeft:

♠HVB 972 ♥A3 ♦H73 ♣V10

Als hij de goede beslissing neemt om ♦H te leggen speelt Uw partner van ♦AB 42 een kleintje na en moet hij het nog een keer goed doen.

5. ♠8 en kijken alsof U een enorm goed volgbod had met beide rode heren. Een hoge schoppen om ♥H aan te geven, zou de leider meer nuttige informatie opleveren dan Uw partner.

6. ♣x na. Partners laagste schoppen is ongetwijfeld een kleurpreferentie signaal. Als hij schoppen na had willen hebben, zou hij de middelste schoppen hebben bijgespeeld. Hier de hele hand:

	♠ H 63	
	♥ VB 54	
	♦ H 73	
	♣ HB 10	
♠ VB 102		♠ A 9875
♥ A 73		♥ 6
♦ 98		♦ 1052
♣ 9864		♣ AV 32
	♠ 4	
	♥ H 10982	
	♦ AVB 64	
	♣ 75	

De meeste van de hier als voorbeeld gebruikte spellen zijn ontleend aan het uitstekende boek van Kit Woolsey, 'Partnership defense in bridge' (Devyn Press 1980). Aan de hand van dit boek gaan de volgende keren achtereenvolgens in op het invitatiesignaal, het distributiesignaal en het preferentiesignaal. Verder zullen we zoveel mogelijk spellen behandelen uit de praktijk waarbij iets mis ging met het signaleren. De lezers wordt verzocht hun schroom af te leggen en de auteurs van interessant materiaal hiervoor te voorzien. Mocht U inderdaad een signaleer-expert zijn (U had alle zes problemen goed opgelost) aarzel dan niet enkele staaltjes van Uw kunnen in te zenden. We houden ons dit keer zelfs voor opscheppers aanbevolen.

...opscheppers...

MAX VORST

Peter Bosman

Ter voorbereiding op de viertallencompetitie hadden een aantal Star-teams (waarvan de meeste niet op volle oorlogssterkte maar in 'n fantasie-opstelling) zich ingeschreven voor het tweede Max Vorst Viertallentoernooi op 18 september j.l. Mochten de resultaten beschouwd worden als aanwijzing voor te verwachten prestaties in het nieuwe seizoen dan zal menig een de moed in de schoenen gezakt zijn. Het hield niét over.

Jan Meijer en Loek Verhees, vorig jaar nog tweede, bereikten nu met Lodewijk Tielens en Ruben de Leeuwe als nevenpaar de 11e plaats in de eindrangschikking. De tweede ronde was in elk geval erg, ongelukkig. Ze moesten aantreden tegen ons team (Bosman-Wesseling, Haeken- Ten Kate), en al in het derde spel op onze tafel kwam de klap:

Z/OW	(Jan)
	♠ H 10 8 4
	♥ B 7 2
	♦ -
	♣ H V B 10 8 7 4
	(Loek)
	♠ A 6
	♥ A H 9 8 3
	♦ A V 6 2
	♣ A 5

Het bieden ging:

N	O	Z	W	1) conv., sterk
Jan	Agnes	Loek	Peter	2) relay
-	-	2♦	pas	3) voor de uitkomst
2♥ ²⁾	pas	2SA	pas	
3♣	pas	3SA	pas ³⁾	
4♣	pas	4♦	dbl ³⁾	
4SA	pas	5♣	pas	
7♣	allen passen			

Start: ♦B genomen met het aas (in de hand een hartentje weg), ruiten getroefd, ♠A-H en schoppen getroefd. Nu ♥A en ♥H, afgetroefd door Agnes: -1. Pech? Dat vond ik toen ook; 't was een mooi groot slem en ik betwijfel of ik het beter had gedaan. Er zijn in elk geval twee alternatieve speelwijzen die het overdenken waard zijn. De eerste is: troef trekken en de hartens vrijtroeven (werkt in dit geval niet omdat de hartens 4-1 zitten en er nog maar 1 entree in dummy is). De tweede: twee schoppenverliezers vertroeven in dummy (schoppens niet slechter dan 6-1 of 5-2 met ♣9 achter ♣A-5 van dummy). Op de andere tafel: 6♣+1, 14 imp's verlies voor team Meijer. Een gemiste manche tegen ons (door ons nevenpaar wél geboden en gemaakt) plus een kadootje terug (3SA van Tielens-De Leeuwe laten maken terwijl Meijer-Verhees op hetzelfde spel 1SA+1 mogen incasseren - uiterst slordige defensie) leverde team Meijer 5 winstpunten op.

Vrolijker, maar zeker niet imponerender, waren de verrichtingen van Vader en Zoon Erich met Toine van Hoof en Peter van der Linden. Laten we eens kijken naar de eerste twee spellen tegen team Nije (- Kokkes, Kaiser, Kaiser):

W/Allen	(Kokkes)	
	♠ V 8 2	
	♥ H V 6 2	
	♦ A 7 3	
(Peter)	♣ V 9 5	(Toine)
♠ H 10 9 6 4		♠ 5 3
♥ 9 8 5 4		♥ B 3
♦ B 6		♦ V 9 4 2
♣ B 2	(Nije)	♣ 10 8 7 6 4
	♠ A B 7	
	♥ A 10 7	
	♦ H 10 8 5	
	♣ A H 3	

Als grote jongens onder elkaar gaat het biedverloop: pas-1♥-pas-1♠-pas-1SA-pas-6SA- a.p. Woody van Hoof vond de enige maakstart: ♦2, en dikke winst voor Kokkes. Inmiddels passeert op de andere tafel het volgende:

	♠ 9 3	
	♥ A 8 4 2	
	♦ A B 6 5 2	
	♣ A 5	
♠ B 8 2		♠ 10 7 5
♥ 9 7 5		♥ V B 10 6
♦ H 10		♦ V 8 7 4 3
♣ B 10 8 7 3		♣ 6
	♠ A H V 6 4	
	♥ H 3	
	♦ 9	
	♣ H V 9 4 2	

Tegen de Kaisers waren Paul en Joop Erich al op 7-hoogte aan het bieden toen de wedstrijdleader aankondigde dat op grond van protesten de wedstrijdindeling zou worden gewijzigd en dat de inmiddels gespeelde spellen maar als oefenpartijtjes moesten worden beschouwd. Kokkes ziedend, maar het oefenen bleek weinig kunst te baren: later in het toernooi alsnog tegen team Nije spelend gingen Erich c.s. met 0-20 de boot in. Wildwest tenslotte in het onderonsje tussen team Verhoef (= Bremer, VerhoeveX) en team Bosman:

de Verhoefens: wildwest

Z/OW (Peter)
 ♠ H B 10 9 4 3
 ♥ -
 ♦ V
 ♣ A V B 10 9 6

(Verhoeve I) (Verhoeve II)
 ♠ A V 8 7 2 ♠ 6 5
 rest onbel. rest onbel.

(Agnes)
 ♠ -
 ♥ 10 9 8 5 3 2
 ♦ B 10 7 6 4
 ♣ H 7

SCHUDDEN

Gerard Hilde

Wie zou als noord met zo'n hand niet naar opkijken als vóór hem 1♠ wordt geopend? De vier experts, die ik later heb geraadpleegd, gaven stuk voor stuk verschillende oplossingen voor het verdere bieden. In de praktijk ging het zó:

W	N	O	Z
1♠	2♣ ¹⁾	pas	2♥ ²⁾
pas	2♠ ³⁾	pas	3♦ ⁴⁾
pas	3♠	pas	4♣
pas	5♣	pas	pas
pas			

- 1) Eén expert adviseerde te passen, alle andere boden eveneens 2♣
- 2) meningen verdeeld
- 3) één andere expert – die in de prijzen viel – zou nu 3♠ hebben geboden, de andere deskundigen adviseerden nu 3♣ óf 2♠
- 4) omstreden, 3♣ komt in aanmerking (tempert noord's enthousiasme).

Het contract is alleen te maken met een 4-3 zitsel van de schoppen. Ik ging dus 3 down en zag vol spanning uit naar de gebeurtenissen op de andere tafel. Ik werd niet teleurgesteld: 3♠ geredoubleerd te spelen door noord en nog gemaakt ook omdat OW verzuimden harten in te pompen. Verlies: 1210 = 15 imp's.

Tot overmaat van ramp werd het enige spel waarop wij dachten dik te hebben gewonnen – een 4♠-contract dat de broertjes misten – geannuleerd omdat het in de verkeerde windrichting was gespeeld. Team Verhoef won 18 punten in dit wedstrijdje. De enige Starleden die een prima toernooi speelden waren Patricia Hamelberg (met Theo Fonville) en Hein Verloop (met expert Martin Heerschop) die de eerste prijs in de categorie hoofdklasse en promotieklasse wonnen.

Wat het geheel betreft: als het allemaal niet zo gemakkelijk was geweest zou de conclusie moeten zijn dat het tamelijk bedroevend was. De resultaten in de viertallencompetitie tot nu toe laten echter zien dat het een uitstekende generale repetitie is geweest.

Met de oprichting van "micro's en bridge", een club van bridgers die tevens computerenthousiasteling zijn, heeft de N.B.B. een serieuze poging gewaagd om de hedendaagse ontwikkelingen bij te blijven.

Na een eerste kennismaking met de computergift op de club, verzorgd door o.a. Louis Willemse, en het uitrekenen van topintegraalavonden, na een enkel geslaagd optreden van Tom de Jong in 1978, nu met de apparatuur van Jos Wijnmalen en de programmatuur van Cor Nagtegaal, niet meer weg te denken van de T.I., is het verschijnsel computer op STAR al aardig ingeburgerd.

Het verbaast me dan ook niets dat meerdere leden tot de club "micro's en bridge" zijn toegetreden en dat een zestal leden (bij mijn weten) deel hebben genomen aan de eerste wedstrijd van deze club, het schrijven van een programmaatje dat in staat is 32 spellen te geven en weer te geven met gever en kwetsbaarheid. Als een van de schrijvers van zo'n programmaatje zal ik hier proberen, juist voor de niet-informatici onder U een tipje van de sluier op te lichten.

Uitgangspunt is het schrijven van een programma wat een aantal spellen geeft, voorzien van kwetsbaarheid en gever, om ze voor een drive te kunnen gebruiken.

De spellen nummers is natuurlijk het eenvoudigst, je moet toch een tellertje hebben die bijhoudt of je aan het gewenste aantal spellen bent.

Ook de gever vermelden is simpel, dat gaat volgens hetzelfde patroon: Noord Oost Zuid West en dan weer Noord. De computer laat je de 1e, 2e enz. letter lezen van het woord "NOZW" en dit iedere 4 spellen opnieuw.

Iets ingewikkelder is het met de kwetsbaarheid, deze heeft voor iedere 16 spellen een zelfde volgorde. "-- NZ OW AL NZ OW AL -- OW AL -- NZ AL -- NZ OW" en ziet U hier kans om dit op een kortere wijze te verwerken ?

Het probleem zit hem in het zien van de regelmaat.

```

-- NZ OW AL -- NZ OW AL
 1  2  3  4  5
   1  2  3  4
    1  2  3  4
     1  2  3  4

```

Na iedere 4 spellen plak je het voorste symbool van het kwetsbaarheidwoord "NZOWAL" achteraan. voordeel is bovendien dat de wisseling van de 4 spellen synchroon loopt met het tellen van de gever.

En dan nog slechts het "geven".

Nu is "geven" wel een zeer ongenueanceerd woord. Want er komt nog heel wat bij kijken. 1 schudden 2. delen en 3. sorteren.

Voor het schudden en het delen is er voor de computer een manier die in de praktijk onuitvoerbaar is. Van een stok kaarten, die nog op volgorde ligt naar kleur en van laag naar hoog wordt een willekeurige kaart aan noord gegeven. De volgende, willekeurig getrokken kaart, gaat naar oost enzovoorts. Dat willekeurig trekken van een kaart gaat met een zoge-

naemde "random generator", waarmee je geheel willekeurig en getal kunt krijgen onder de 100 of onder de 10 of... onder de 52,51,50,... Het spel kaarten ziet er voor de computer dan zo uit: " $\clubsuit 2 \clubsuit 3 \clubsuit 4 \dots \heartsuit H \spadesuit A \diamond 2 \diamond 3 \dots \diamond A \heartsuit 2 \heartsuit 3 \dots \heartsuit A \spadesuit 2 \dots \spadesuit A$ " neem je er nu een kaart voor noord uit b.v. $\heartsuit 5$ dan hou je van de stok over " $\clubsuit 2 \dots \heartsuit 4$ " en " $\heartsuit 6 \dots \spadesuit A$ " welke twee gedeelten je weer samenvoegt voor een voorstelling van de overgebleven 51 kaarten en dit proces herhaal je tot alles opgedeeld is. Na dit delen heeft Noord " $\heartsuit 5 \clubsuit 3 \clubsuit B \spadesuit 4 \diamond 8 \spadesuit 7 \diamond A \diamond 5 \dots \heartsuit B \heartsuit 2 \clubsuit 10 \clubsuit V \spadesuit 5$ " en zal zijn kaarten nog moeten sorteren. Dit laatste nu is een vrij tijdrovende bezigheid, eerst kleur bij kleur en dan nog van hoog naar laag. Dat vergt heel wat vergelijkingen en is verreweg het langdurigste gedeelte van het "geefproces".

Een even simpele als fraaie wijze, die dit sorteren omzeilt werd door mij gevolgd en zorgde er vermoedelijk voor dat dit het "kortste programma werd. De 52 kaarten worden als met een patience uitgelegd:

```

♠ A ♠ H ♠ V ..... ♠ 3 ♠ 2
♥ A ♥ H ... ♥ 3 ♥ 2
♦ A ... ♦ 2
♣ A ... ♣ 2

```

Wiskundig heet dit een matrix van 4 bij 13, omdat er 4 rijen zijn met 13 kolommen (die respectievelijk de kleuren en de hoogten van de kaarten aangeven.) Door nu een willekeurige rij en kolom aan te wijzen, krijgen we zo de eerste kaart van noord. Op die plaats zetten we een N (of 1) Dat doen we zo met 13 kaarten. Dan gaan we op 13 plaatsen een O (of 2) zetten. Vervolgens op 13 plaatsen een Z (of 3). De inhoud van de laatste 13 plaatsen wordt (of blijft) een W (of 0).

De kans is natuurlijk aanwezig dat die willekeurige plaats die aangewezen wordt al aan een windrichting is toegekend, we kiezen dan een nieuwe plaats. empirisch onderzoek wees uit dat er zo'n 69 à 70 maal een plaats aangewezen dient te worden voordat er 3x13 windrichtingen verdeeld zijn.

Na dit geven ziet de matrix er nu zo uit:

```

0 2 1 2 2 3 1 0 0 0 1 1 2
3 0 0 2 2 0 1 1 0 1 0 3 3
0 1 3 0 1 1 1 1 2 3 2 3 2
1 2 0 3 3 3 2 3 2 2 3 0 3

```

Het sorteren gebeurt tijdens het afdrucken.

Oost krijgt de kaarten waar een 2 staat dus in dit voorbeeld: $\spadesuit HB 102 \heartsuit B 10 \diamond 642 \clubsuit H 865$

Het programmaatje in Basic ziet er nu als volgt uit:

```

1 DIMC(4,13):L$="SHRK":Z$="NOZW":
W$="--NZOWAL":K$="AHVBT98765432"
:FORS=ØT07:FORP=1T04:CLS:PRINT4XS
+P;MID$(Z$,P,1);"/";MID$(W$,2*P-1,2);
:GOSUB2:NEXT:W$=RIGHT$(W$,6)+LEFT$(
W$,2):NEXT:END2 FORY=ØT03:FORI=
1T013:A=RND(4):B=RND(13):IFC(A,B)=
ØTHENC(A,B)=YELSEI=I-1
3NEXT:NEXT:K=20: FOR Y=Ø TO3:FORJ=
1T04:PRINT@64 XJ+K-2,MID$(L$,J,1);
:FORI=1T013:IFC(J,I)YTHEN4ELSEPRI
NT@64 XJ+K+M,MID$(K$,I,1);:C(J,I)=0:
M=M+I
4 NEXT:M=Ø:NEXT:K=257+INT((Y+1)C5.115
):NEXT:RETURN

```

Voor het afdrucken op de eigen apparatuur dient de opmaak nog verzorgd te worden. Een statement als `if..then...else...` dient, indien op Uw machine niet bruikbaar vervangen te worden.

Dat er wel eens iets mis kan gaan door het gebruik van de computer is ieder van U wel bekend. Zo verloor Engeland tijdens de oorlog om de Falklandeilanden een van haar belangrijkste oorlogsbodems omdat de computerbestuurde radarapparatuur de "franse" exorcetraket niet herkende als een vijandelijke raket. Slechts de russische typen waren als zo danig ingevoerd.

En wat minder tragisch vond op BVO eens een wedstrijd plaats met "computerspellen" die slechts 4-4-4-1 en 4-3-3-3 handen bevatte.

Om het hier besproken programma te toetsen, werd statistisch materiaal van zo'n 10.000 spellen verzameld. Gemiddeld aantal punten per hand en distributie gaven geen afwijking t.o.v. de verwachting. Voor dit laatste verwijst ik U naar Starmagazine 13.

© Star Magazine 1983

5 minuten probleem deel 3

- ♠ H85
- ♥ A
- ♦ HVB6
- ♣ B8742

- ♠ A763
- ♥ VB72
- ♦ A983
- ♣ A

contract: 6 ♦; start ♥ 6 voor de A; 2e slag: ♣ A
3e slag: ♥ V voor de heer; 4e slag: ♦ 7 voor ♦ 8

U incasseert nu ♥ B (dat gaat goed) en ♠ A, en speelt schoppen naar de heer, terwijl bij west ♠ V valt. Nu troeft U een klaveren in met ♦ 3.

Hoe steekt U over naar de dummy?, met een harten of schoppen aftroever?

Als U het verkeerd doet kan west eventueel zijn laatste klaveren kwijt zodat hij ♦ 9 met zijn zorgvuldig bewaarde ♦ 10 kan overtroeven.

In de praktijk gebeurde dit toen de leider voor schoppen koos. Het hele spel:

- ♠ H85
- ♥ A
- ♦ HVB6
- ♣ B8742

- ♠ V9
- ♥ 108654
- ♦ 10542
- ♣ H95
- ♠ B1042
- ♥ H93
- ♦ 7
- ♣ V1063

- ♠ A763
- ♥ VB72
- ♦ A983
- ♣ A

Ziet U hoe de leider zich deze keus had kunnen besparen? Hij moet ♦ 8 overnemen met de boer, dat scheelt een entree op tafel. Gezien de aarzelende van west is het immers veilig om de vierde hartenronde (of derde schoppenronde) op tafel met ♦ 6 in te troeven.

QUIZ

Trine van Hoof

Traditiegetrouw deed er weer een Starteam mee met de alsmat sterker wordende Boekenroode zomercompetitie. Opnieuw greep dit team, bestaande uit de dames Vehmeijer en Eshuis en de heren van Ogtrop en van Hoof (met als invallers de heren Franken, Brouwer en Verhees) naast de hoofdprijs. Onderstaand twee problemen uit één van de beslissende wedstrijden. Ze zijn niet makkelijk.

1. Biedprobleem

- U heeft als zuid:
- ♠ 3
  - ♥ V3
  - ♦ V B86
  - ♣ H V B943

Het bieden gaat (Oost/allen):

west	noord	oost	zuid
-	-	1 ♣	pas
1 ♦	dbl	pas	1 SA
pas	2 ♥	pas	3 ♣
pas	4 ♣	pas	?

- Wat biedt U?
- a) pas
  - b) 4 ♥
  - c) 5 ♣

2. Tegenspelprobleem

Het bieden gaat (oost/allen):

west	noord	oost	zuid
-	-	1 ♠	pas
2 ♥	pas	3 ♥	pas
4 ♥	pas	pas	pas

Uw partner komt uit met ♣ 6. In dummy komt:

- ♠ V1063
- ♥ H87
- ♦ V106
- ♣ AH4

U heeft:

- ♠ AH75
- ♥ B65
- ♦ AB98
- ♣ 98

De leider zet ♣ A en speelt ♠ 3. Onder uw aas valt bij west de boer en bij uw partner de 9 (hoog-laag even). Hoe verdedigt U verder?

- a) ♥ 5
- b) ♦ A
- c) ♦ 8
- d) ♣ 8

Hoe verder?...

3. Afspeelprobleem

U bent zonder tussenbieden van de tegenpartij leider geworden in 3SA (1SA-2SA-3SA)

♠ A 104
♥ 104
♦ V 10952
♣ B 98

♠ V 763
♥ V B 82
♦ A H B
♣ A 7

♠ 9842
♥ 2
♦ H 75
♣ 107653

♠ B
♥ A V 10943
♦ 432
♣ V B 2

♠ A H 75
♥ B 65
♦ A B 98
♣ 98

♠ V 1063
♥ H 37
♦ V 106
♣ A H 4

de uitkomst is ♣2, voor de 8, de V en het aas

Hoe speelt U af als de tegenpartij:

- a) vierde van boven start(en betrouwbaar is)
- b) derde of vijfde van boven start
- c) kleintje van honneur(s) start

De mogelijkheden zijn:

- a) ♠ 3 naar de 10
- b) ♠ 3 naar het A en ♠ 4 na
- c) ♥ 2 naar de 10
- d) ♦ A, H, B overnemen en ♠ 4 na
- e) ♦ B overnemen en ♠ 4 na
- f) ♣ 7

OPLOSSINGEN QUIZ

1. In de praktijk bood zuid 4♥ en dit contract ging kansloos één down. Het juiste bod was 5♣ geweest. Het is zeer aannemelijk dat partner een 4-5-0-4 verdeling heeft gehad. Met een 5-5 hoog immers zou hij 2♣ of 2♦ hebben geboden. Met een 4-5-1-3 zou hij waarschijnlijk de klavers niet hebben gesteund. Het hele spel lag als volgt:

♠ H 642	
♥ A 10974	
♦ -	
♣ A 865	
♠ V 10987	♠ A B 5
♥ 62	♥ H B 85
♦ H 95432	♦ A 107
♣ -	♣ 1072
♠ 3	
♥ V 3	
♦ V B 86	
♣ H V B 943	

Aan de andere tafel opende oost met 1♥ maar verzuimde noord om na het 2♣-volgbod van zuid de manche uit te bieden.

2. Het heeft er alle schijn van dat de leider ♠ B sec heeft gehad en tracht ♠ 10 hoog te krijgen voor een discard. Als hij een ♣ verliezer heeft kunt U er met Uw doubleton weinig aan doen. Maar probeer de leider een ♦ verliezer kwijt te raken dan moet U nu als de bliksem ♦ switchen en hopen dat uw partner de 8 kan lezen:

In de praktijk vervolgde zuid toch met ♣ voor de V van west. Deze trok met ♥ A en ♥ H en speelde ♠ V voor. Zuid herstelde zich door achteloos te duiken(goed dat hij in slag 2 niet ♠ H pakte maar het A) en de leider besloot toch zijn geld te zetten op het goed zitten van ♦ H B of A B. Eén down was alsnog het resultaat. Andere tafel 3♥ precies gemaakt.

3. a) De klavers zitten vier-vier en U kunt veilig één of twee hartenslagen gaan ontwikkelen (antw.c)

b) De klavers zitten vijf-drie en U kunt zich nu harten spelen niet meer veroorloven omdat de tegenpartij dan drie klaverslagen ontwikkelt. U moet derhalve direkt een slag in ♠ ontwikkelen.

Hiervoor zijn drie alternatieven beschikbaar:

- ♠ 3 naar de 10. Dit wint als west ♠ B heeft of als ♠ H ergens sec of tweede zit.

- ♠ naar het Aas en ♠ naar de V. Dit wint als oost ♠ H heeft of boer sec of tweede. Er zijn echter complicaties: Als oost H B 9x heeft, kan hij ♠ H nemen en ♠ B naspelen zodat U vroegtijdig 2 schoppenslagen, 2 hartenslagen en ♣ H verliest. Dit kan ook gebeuren als oost ♠ H tweede heeft en west ♠ B 9 vierde (oversteken met ♥). Dus dit wint eigenlijk alleen als oost H derde of H sec heeft, een kleinere kans dan bij de eerstgenoemde speelwijze.

- ♠ 4 naar de V en eventueel later ♠ naar de 10. Dit wint als oost ♠ H heeft of west ♠ B, dus in pakweg 75 % van de gevallen. Deze speelwijze is dus superieur aan de vorige twee. Er zit echter een addertje onder het gras: hoe komt U in dummy om een kleine ♠ te spelen? Het is fout om te spelen ♦ A, ♦ H, ♦ B overnemen met de vrouw, want dan kan het gaan: ♠ 4 naar de vrouw voor de heer, ♥ A, ♥ H, ♣ H en ♣ na (of na ♥ H een ♠ na voor de 10 op tafel) en U gaat alsnog down. U moet twee entrees in de hand bewaren, dus: in slag 2 ♦ B spelen en overnemen met de vrouw en ♠ na. (antwoord e). Dit was in de praktijk winnend geweest (evenals de slechtste speelwijze), want het spel lag als volgt:

(zie verder op blz.24)

VROUWEN PAGINA

DE PISKAART.

Uit de bundel:
Ware verhalen van heden
en verleden.
Door A. Omega.

Zoals elke vrijdagavond gebruikelijk schaarden zich de advocaat, zijn confrère, de dokter en de heer M.E. Fisto om de bridgetafel in hotel " des Pays - Bas " te Utrecht. Er werd toen nog roberbridge gespeeld, want mijn verhaal, beste lezer, speelt zich af in de jaren dertig.

De tijd, dat een ei één cent waard was en het gebakje twee, heb ik alleen van horen-zeggen. Mijn moeder sprak er vaak over. In mijn tijd was zo'n ei drie cent, een overheerlijk roombroodje vijf en een ons van de allerbeste belegen boerenkaas negen cent.

De rekening van de dokter voor een visite bedroeg tussen de f1,-- en de f2,50 al naar gelang de welstand van de patient, terwijl de advocaat en zijn confrère slechts f1,80 konden berekenen voor een eenvoudig advies.

Zoals gezegd, daar zaten ze dan, de advocaat tegenover de heer Fisto, de dokter tegenover de confrère, elk met een kopje, een glas of een kelkje voor zich en vanzelfsprekend 52 kaarten op tafel. Uiteraard werd er om een tariefje gespeeld.

De avond verstreek en het was de beurt van de heer Fisto om te schudden en te delen, juist op het moment dat de dokter zich even excuseerde en achter het haakje verdween.

Toen hij terugkwam lagen de kaarten gedeeld en hij nam op:

♠ AHVB 10	Fisto	confrère	advocaat	dokter
♥ A	pas	pas	pas	7 SA
♦ A	pas	pas	doublet	redblt.
♣ AHVB 106	waarna allen passen.			

De uitkomst Ha Heer wordt met het aas genomen en de dokter inspecteert de kaart van de blinde:

♠ XXX
♥ B 10932
♦ H 6432
♣ -----

De dokter had eigenlijk niet veel anders verwacht. Alle schoppen worden geïncasserd, daarna R aas en de dokter verheugde zich inwendig al over het feit, dat hij de volgende morgen zeker een koetsje voor het afleggen van zijn visites kon laten voorkomen, iets wat hij zich anders alleen met regenweer permitteerde. Vette winst zat er in. In vol vertrouwen begon de dokter aan het afspelen van de klaveren, doch de advocaat had net als de blinde renonce.

De heer Fisto claimde de dertiende slag.

© Star Magazine 1983

DO YOU PLAY BRIDGE?

A coloured woman was applying for a position as a Maid. When asked why she left her last place she replied:

Yessum, dey pays goo wages, but dey are mos' rediklos people I ever worked for. Dey play a game called Bridge; dere was a lot of folk there. As Ah was 'bout to bring de refreshments, Ah heard a man say: "lay down an' let's see wot you got." An' another man say: " Ah got strength but not length." Then another man say to a lady: take Yo' hand of my trick." - Ah pretty near dropped dead!

Jus' den de lady answered: "you floors me; you jumped me twice when you didn't have de strength fo'one raise," an' another woman was talkin' 'bout protectin' her honour.

----Well, Ah jesgot ma' hat an' coat, an' as Ah was leaving, I hope to die if one on dem didn't say "We'll go home, dis is the last rubber."

(opgetekend door René Olthof)

© Star Magazine 1983

... protectin' her hounour...

36th EUROPEAN BRIDGE CHAMPIONSHIPS

WIESBADEN 1983
July 16th to July 30th

Toine van Hoof

Wiesbaden, stad van heilzame bronnen, brede lanen, prachtige parken en schitterende huizen, terecht in '45 door de Amerikanen gespaard. Alleen het klimaat vormt een dissonant: een zwaar vochtig hittegordijn omhult de stad. Toch niet zo raar, al die Duitsers 's zomers bij ons aan het bewolkte strand. In het indrukwekkende casino is het haast niet uit te houden. Bridge lijkt opeens een echte sport, alle spelers in korte broek en T-shirt. De Nederlandse dames lijken echter totaal geen last van de warmte te hebben. Begonnen wordt met een ruime 16-4 zege op het altijd sterke Italië, gevolgd door een minstens zo fraaie 11-9 tegen Groot-Brittannië, zwaar favoriet voor de titel. Dan volgen minder overtuigende maar wel nuttige overwinningen op Ierland (14-6), Zweden (13-7) en Zwitserland (13-7). Op de vierde dag slaan onze meisjes toe: 17-3 tegen Finland en liefst 20-min4 tegen Duitsland, tot dan toe nog in de kopgroep te vinden. Engeland verliest met 1-19 van Italië en Nederland staat aan kop. Tegen Spanje wordt een matige 10-10 geboekt maar Polen is weer goed voor 18-2. Met nog twee wedstrijden te spelen is de stand: 1.Nederland 132; 2.Frankrijk 121; 3.Engeland 114. Dan gebeurt het ongelooflijke: Nederland verliest met 1-19 van hekkesluiter Israel, dat uit de negen voorgaande wedstrijden tot 18 hele punten was gekomen. Maar er is nog geen vrouw overboord. Frankrijk haalt slechts 12 tegen Finland en Engeland verliest met 4-16 van Zweden. Precies gelijk gaan Nederland en Frankrijk de laatste ronde in. Engeland staat 15 punten achter en is uitgeschakeld voor de eerste plaats want Nederland en Frankrijk spelen tegen elkaar. Hoe kienen ze het uit, een echte finale ! Nu komt het erop aan. De Nederlandse dames moeten bewijzen wat ze na drie jaar intensieve training waard zijn.

Damesbridge

Damesbridge. Iedereen in Nederland heeft er de mond van vol. Elke zichzelf respecterende bridgeclub heeft plaatsen in zijn hoogste teams aan dames ter beschikking gesteld. Een compleet damesteam speelt dit jaar zelfs in de Meesterklasse. En dat allemaal dankzij de Volmactraining die voor de dames ruim drie jaar geleden van start ging. Een slordige berekening leert dat er in Nederlands damesbridge de afgelopen jaren ruim drie ton is geïnvesteerd, pakweg 15.000 vrijwillige vrouwen en nog eens enige duizenden liefhebbende manuren. Het uitendelijke doel: kampioen worden op de Olympiade van 1984 in Seattle. Een belangrijke tussenstap: het Europese kampioenschap in Wiesbaden. Hoe verging het de dames daar? En wat stelt het damesbridge kwalitatief nu eigenlijk voor? Star Magazine zond een reporter naar Wiesbaden om dit uit te zoeken.

Hoe liggen de kansen? Technisch gesproken heeft Nederland het betere team maar ik heb een theorie dat mooie vrouwen altijd winnen van minder mooie doordat ze zelfverzekerder zijn en daardoor een psychologisch overwicht hebben. Ik kijk naar de fraai opgemaakte Veronique Bessis (Oost) en het liefvallige krullekopje van Sylvie Willard en acht de Françaises favoriet. Maar ja, je weet maar nooit.

De wedstrijd begint rustig. Elly maakt 3SA met een overslag (wint 1 imp) en Sylvie doet hetzelfde in 2♠ (wash). Dan komt spel 3:

Z/OW   ♠ 8543
              ♡ 42
              ♦ B1072
              ♣ V97

Het gaat pas-pas en Elly is met deze kaart aan de beurt. Het water loopt me uit de mond. Wat zou ik geboden hebben als ik daar gezeten had, 1♦? 1♠? of misschien wel 1♥? Elly legt zonder aarzeling een groen paskaartje op tafel en de Franse dames bieden vlot 6♥ uit (wash). De West-Oost-handen:

♠ A97	♠ H2
♡ B763	♡ AV1085
♦ AV32	♦ 9
♣ 53	♣ AH1082

DE EERSTE HELFT

De 'pits' (dankzij Harrie van der Helm hoeven de nerveuze Nederlandse dames niet op het Rama) is al behoorlijk vol maar ik weet nog een plaatsje te bemachtigen dat zicht biedt op de kaarten van Elly Schippers (Noord). Haar partner is al jaren Marijke van der Pas en de dames beheersen het ingewikkelde Precisiesysteem van Garozzo tot in finesses. Ze hebben hun faam als beste Nederlandse paar dit tournooi nog niet kunnen waarmaken. Dat was volgens iedereen Bep Vriend-Petra Kaas, door captain Henk Schippers in de gesloten kamer opgesteld ("kunnen ze tenminste geen ruzie maken"). Kaas-Vriend spelen een natuurlijk systeem, evenals beide Franse paren.

Ook het volgende spel zou ik persoonlijk anders gedaan hebben:

W/allen   ♠ H
               ♡ B 54
               ◇ 8762
               ♣ A 9764

Het biedverloop gaat (Noord en Zuid passen):

West	West	Oost
	1 ♡	1 ♠
	2 ♡	4 ♡

Waarmee zou U uitgekomen zijn als Noord?
 Mijn gedachten gingen uit naar ◇7 maar Elly koos voor ♠H en dat was aanzienlijk beter:

♠ H	
♡ B 54	
◇ 8762	
♣ A 9764	
♠ V 76	♠ B 10932
♡ AH10874	♡ V 2
◇ B 9	◇ AV 5
♣ V 5	♣ HB 10
♠ A 854	
♡ 93	
◇ H1043	
♣ 832	

♠H hield, ◇7 was voor de H en Marijke speelde een kleine schoppen (bang voor singleton bij de leider?) voor min één. Met ruitenstart gaat het spel alleen nog down als mijn partner ♠A op tafel legt en wie heeft tegenwoordig nog zo'n partner? Achter de schermen bieden Petra en Bep het veel betere 3SA (+1) en Nederland leidt met 13-0.

Op spel 5 scoren de Franse dames hun eerste imp door gewiekst tegenspel in de open kamer en spel 6 is een dooie 4♠+1 (wash).

Spel 7 ligt als volgt:

Z/allen	♠ AH106	
	♡ 86532	
	◇ 6	
	♣ 10 62	
♠ V 743		♠ B 8
♡ V 74		♡ AHB 9
◇ AB 7		◇ H10854
♣ 874		♣ B 5
	♠ 952	
	♡ 10	
	◇ V 932	
	♣ AHV 93	

Marijke verpast de Zuidhand en biedt ook verder niet tussen. De Françaises komen in 1 SA en verliezen de eerste zeven slagen. Aan de andere tafel belanden Petra en Bep na een 2♣ volgbod van Zuid en een negatief doublet van West in 3♡ en gaan drie down (kost 5 imps, stand 13-6).

Spel 8 is weer een eenvoudige 4♠ (wash), maar spel 9 is spannend. Bedekt U de West- en Oosthand en speel 2SA als Noord:

N/OW	♠ A 87	
	♡ 965	
	◇ AH102	
	♣ V 62	
♠ HV 92		♠ B 105
♡ 743		♡ HVB
◇ B 865		◇ 973
♣ A 7		♣ 10983
	♠ 643	
	♡ A 1082	
	◇ V 4	
	♣ HB 54	

De start is ♡H die U neemt met het A. U vervolgt met ♣B die West meteen pakt met ♣A. Ze switcht ♠2 voor de 10 van Oost. Deze speelt ♠B, overgenomen met ♠V die U opnieuw duikt. Nu komt ♠H. U incasseert ♣V en ziet Oost een hoog-laag (even) signaal afmaken. U speelt nu, een beetje riskant, ♡9 voor de B van Oost die met ♣10 vervolgt (West doet ♡ weg). Wat nu? U bent vier slagen kwijt en de vijand heeft nog een ♠-, een ♡- en een ♣-slag hoog. De enige kans op Uw achtste slag biedt de ruitenkleur dus: ◇V, ◇4 en ogen dicht de 10 leggen voor contract. Ik zie Henk Schippers tevreden glimlachen. Het spel wint 1 imp want de natuurlijk biedende Franse dames in de gesloten kamer kunnen in 1 SA blijven en maken dat risicoloos (stand 14-6).

BLUNDER

Ik zit daar toch wel gunstig achter Elly Schippers. Van de negen spellen heeft ze er al zes afgespeeld en ze is nog niet één keer dummy geweest. Voor Marijke blijkt dit echter helemaal niet zo gunstig te zijn. Ze heeft nog nauwelijks iets te doen gehad, kon nog niet in de wedstrijd komen en blundert afschuwelijk op spel 10 (Noord- en Oosthand afdekken als U wilt meedenken):

O/allen	♠ V 753	
	♡ 98	
	◇ 108742	
	♣ 106	
♠ A 82		♠ B 10964
♡ AH 6		♡ V 103
◇ B 65		◇ A
♣ B 543		♣ H 972
	♠ H	
	♡ B 7542	
	◇ HV 93	
	♣ AV 8	

Het biedverloop:

west	noord	oost	zuid
		pas	1 ♡
pas	pas	1 ♠	pas
2 ♠	pas	4 ♠	allen passen

De start is $\diamond$ -, door Noord afgeleid, voor het A van Oost. $\spadesuit$ B-1-1-3 is het enig. Dan $\spadesuit$ 8-5-4- $\heartsuit$ 2 ($\clubsuit$ -signaal). $\spadesuit$ 2 wordt door Noord met de V genomen en $\clubsuit$ 10 wordt na de 2-1-3. Marijke incasseert $\clubsuit$ A-4-6-9. Wat nu?

Ondanks de door Noord gegeven false card van

...false card...

Oost (Noord had $\clubsuit$ 10 9 6 kunnen hebben) taxeert Marijke haar partner toch op $\clubsuit$ 10 derde ("heeft ze wel vaker zo gespeeld") en probeert $\diamond$ V. Deze wordt afgetroefd en Nederland verliest 10 imps in plaats van er 6 te winnen (andere tafel 1 $\spadesuit$ +2). Hoe had deze ramp voorkomen kunnen worden? Met een distributiesignaal op slag 1 (veel informatiever dan het open-deur-intrappende afsignaal) had Marijke het nooit fout kunnen doen. Misschien had Elly haar behoefte aan een introever wat beter kunnen etaleren door meteen in slag 3 $\spadesuit$ V te pakken of ze had i.p.v. $\clubsuit$ 10 met ruiten kunnen vervolgen, wat gegeven het biedverloop vrijwel altijd goed is voor één down. Hoe dan ook, als Marijke haar partner vertrouwd had was er niets fout gegaan. Inmiddels hebben de Françaises de leiding overgenomen (14-16).

Spel 11 slaat uit maar is interessant genoeg om even bij stil te staan:

Z/-	$\spadesuit$ 94	
	$\heartsuit$ H732	
	$\diamond$ AH1098	
	$\clubsuit$ 107	
$\spadesuit$ A852		$\spadesuit$ VB763
$\heartsuit$ AB8		$\heartsuit$ 4
$\diamond$ VB7		$\diamond$ 632
$\clubsuit$ H32		$\clubsuit$ A854
	$\spadesuit$ H10	
	$\heartsuit$ V10965	
	$\diamond$ 54	
	$\clubsuit$ VB96	

Om mij niet geheel duidelijke redenen opent Sylvie Willard de Westhand met 1 $\clubsuit$. Elly kan gauw 1 $\diamond$ tussenbieden en tegen het uiteindelijke 4 $\spadesuit$ contract van Oost kan Marijke eenvoudig $\diamond$ 5 op tafel leggen voor min één. In de gesloten kamer opent Bep wel met 1 SA en wordt na een transfer leider in 4 $\spadesuit$. Noord komt uit met harten en het spel is nu te ma-

ken: $\heartsuit$ A, $\heartsuit$ getroefd, $\spadesuit$ V-H-A, $\heartsuit$ getroefd, $\spadesuit$ B. $\clubsuit$ naar de H en $\clubsuit$ uitzakken. Zuid kan door $\diamond$ VB7 heen spelen maar Noord zit dan ingegooid. Deze speelwijze kan echter misgaan als Noord een vierkaart klaver heeft en de ruitenhonneurs 'gewoon' verdeeld zitten. Bep gokt op de theoretisch kleinere maar praktisch grotere kans dat Zuid een ruitenplaatje heeft (Zuid doubleerde de 2 $\heartsuit$ transfer) en gaat ongelukkig down.

3 $\clubsuit$ GEMAAKT TEGEN 2 $\clubsuit$ MIN EEN

Op het volgende spel gaan beide Oost-West-paren in 2 $\heartsuit$ één down (wash), maar op spel 13 mag Veronique Bessis 3 $\clubsuit$ maken, waar Petra gesloten in 2 $\clubsuit$ al down gaat:

N/allen	$\spadesuit$ 9543	
	$\heartsuit$ H94	
	$\diamond$ H	
	$\clubsuit$ 106432	
$\spadesuit$ AH106		$\spadesuit$ B2
$\heartsuit$ V62		$\heartsuit$ 107
$\diamond$ VB63		$\diamond$ 9854
$\clubsuit$ H7		$\clubsuit$ AVB95
	$\spadesuit$ V87	
	$\heartsuit$ AB853	
	$\diamond$ A1072	
	$\clubsuit$ 8	

Petra krijgt $\spadesuit$ 7 uit en speelt het spel safe af: $\spadesuit$ A, in drie of vier rondjes de troef halen en ruiten na. De troef valt echter niet te halen en de Franse dames weten het spel één down te krijgen ($\diamond$ via de B voor de H, $\heartsuit$ 4 voor het A, $\heartsuit$ B gedekt met de V-niet goed- voor de H en $\heartsuit$ na. De volgende $\diamond$ pakken met het A en $\heartsuit$ na zodat in Noord al twee schoppens weg zijn).

In de open kamer start Marijke met $\heartsuit$ A (Noord bood na 1 $\heartsuit$ -dbl 2 $\heartsuit$) en speelt $\heartsuit$ B na-V-H-10. De harten nakomst van Noord wordt getroefd en $\diamond$ 4 is via de 2 en de B voor de secce H. Elly vervolgt met $\clubsuit$ 2 en Oost verneemt op $\clubsuit$ A het slechte nieuws. Ze overziet de situatie vliegensvlug en legt $\spadesuit$ B op tafel, door Marijke achteloos gedoken. Elly moet op de volgende drie schoppenrondes zuchtend bekennen en de Françaises schrijven +110 (kost 5 imps, stand 14-21).

Op spel 14 mag Marijke eindelijk eens een contractje afspelen maar de 4 $\spadesuit$ waar ze in zit is kansloos (wash). Ook het volgende spel slaat uit (4 $\spadesuit$ in OW) maar dan komt spel 15:

W/OW	$\spadesuit$ B653
	$\heartsuit$ V
	$\diamond$ 642
	$\clubsuit$ B10873

Het biedverloop gaat:

west	noord	oost	zuid
pas	pas	1 $\clubsuit$	1 $\spadesuit$
2 $\heartsuit$	??		

Wat biedt U met deze Noordkaart, wetende dat de wedstrijd tot nu toe niet erg voorspoedig verlopen is? Elly koos voor 3 $\spadesuit$ waarna het ging: pas-pas-

4♦-pas-4♥-pas-pas-pas. Dit contract werd dankzij het gelukkig ruitenzitsel precies gemaakt. Toch lijkt mij 4♠ met de Noordkaart een betere actie en dan kunnen Oost-West niets beters doen dan double-ren:

♠ B 653	♠ V 7
♥ V	♥ B 1098
♦ 642	♦ V 93
♣ B 10873	♣ AH 65
♠ 109	♠ AH 842
♥ A 7654	♥ H 32
♦ AB 875	♦ H 10
♣ 2	♣ V 94

Aan de andere tafel kwam Zuid wèl in 4♠ (gedoubleerd) dat slechts twee down gespeeld kan worden (kost 8 imps). De rust gaat in met een 14-29 voorsprong voor Frankrijk.

DE TWEDE HELFT

Als ik voor de tweede helft vrij laat in de pits arriveer, is mijn ter reservering over een stoel gehangen jasje door een Nederlandse dame die zich met 'gravin' laat aanspreken naar de derde ring verplaatst. Ze blijkt eerder tot een ordinaire dis-

...ordinaire discussie...

cussie bereid te zijn dan tot opstaan zodat ik mijn pogingen haar daartoe te bewegen spoedig staak. Terwijl de adellijke tantedrie spellen later op haar frontloge-plaats in slaap sukkel, probeer ik reikhalzend de wedstrijd verder te volgen. Captain Schippers heeft zijn team ongewijzigd gelaten hoewel Elly en Marijke rijp leken voor vervanging. Laura van den Brom en Marijke van Mechelen hebben kennelijk in de middagwedstrijd tegen Israël ook niet een al te beste indruk gemaakt. Ook Frankrijk speelt in dezelfde opstelling. In de open kamer komen de dames Chevalley (Oost) en Gaviard. Ik heb een andere theorie dat lelijke vrouwen altijd winnen van minder lelijke omdat ze door gebrek aan mannelijke belangstelling zich ge-

heel aan het bridgespel kunnen wijden. De hoogzwangere Danièle Gaviard heeft nog wel wat maar de de al wat oudere, afwisselend rokende en hoestende Ginette Chevalley heeft het duidelijk ook vroeger nooit gehad. Ik verwacht dat de Françaises hun voorsprong zullen uitbouwen maar je weet maar nooit.

Het begint onmiddellijk slecht voor Nederland:

N/-	♠ 103	♠ 8654
	♥ AB 542	♥ HV
	♦ V 75	♦ A 1082
	♣ HV 7	♣ B 85
♠ HB 9	♠ AV 72	
♥ 1097	♥ 863	
♦ B 43	♦ H 96	
♣ 10643	♣ A 92	

Elly en Marijke belanden weinig precies in 4♥ en gaan kansloos twee down. Gesloten bieden de Franse dames 3 SA dat wèl gemaakt wordt na een ruitensstart (kost 11 imps, stand 14-40). Op de volgende twee spellen knabbelt Nederland door overslagen twee impjes terug en op spel 4 zelfs zes, doordat Petra en Bep in 2 SA blijven, waar de Françaises 3 SA proberen (-1, stand 22-40).

Het volgende spel beslist de wedstrijd. Bedekt U de Oost-West-handen en speel 4♠ als Noord (de tegenpartij bood niet tussen):

N/NZ	♠ B 9532	♠ 864
	♥ HV	♥ B 7432
	♦ AH 2	♦ 10
	♣ B 85	♣ AH 106
♠ V 7		
♥ 106		
♦ B 7654		
♣ V 974		
	♠ AH 10	
	♥ A 985	
	♦ V 983	
	♣ 32	

Oost start met ♣ A en raapt ook ♠ H op (West gooit hoog-laag aan). Ze vervolgt met ♦ 10 die U in de hand met de H pakt. Hoe speelt U verder? Stel U speelt schoppen naar het A (Oost ♠ 4, West ♠ 7). U gaat met harten terug naar de hand en speelt weer schoppen. Bij Oost komt de 8. Wat doet U? Elly legde de 10, West nam de V en Oost troefde de nagespeelde ruiten met de zorgvuldig verborgen ♠ 6 af. Elly was bang voor ♠ V vierde bij Oost maar had zich daar tegen beter als volgt kunnen wapenen: na ♠ A ook ♠ H slaan, met harten naar de hand, ♣ introeven met ♠ 10, met harten weer naar de hand en ♠ B na. Dit wint bij elk 3-2 zitsel van troef en ook als bij de eventuele vierkaart troef geen singleton harten zit. Deze veilige speelwijze leverde aan

de andere tafel een overslag op (kost 13 imps, stand 22-53). Spel 22 slaat uit en op spel 23 wint Frankrijk 1 imp (stand 22-54).

STERIEL

Het drama dreigt compleet te worden als de Nederlandse dames zich op het volgende spel de kaas van het brood laten eten:

W/-	♠ 1052		
	♥ AV842		
	♦ AH109		
	♣ A		
♠ V84		♠ AHB973	
♥ H953		♥ -	
♦ B		♦ V75	
♣ HB1082		♣ V974	
	♠ 6		
	♥ B1076		
	♦ 86432		
	♣ 653		

Het biedverloop in de open kamer:

west	noord	oost	zuid
pas	1 ♣ ¹⁾	1 ♠	pas
2 ♠	pas ²⁾	2 SA ³⁾	pas
3 ♣	pas ⁴⁾	4 ♠	pas
pas	pas ⁵⁾		

- 1) 16+ punten
- 2) nogal passief met gemarkeerd korte schoppens bij de partner
- 3) conventioneel
- 4) nog steeds niet wakker
- 5) gelukkig volhardend in passiviteit

Het is onbegrijpelijk dat Elly met de gegeven Noord kaart ("ik had een minimum") niet meer in actie komt. Partner is gemarkeerd met hooguit twee schoppens en er moet een fit zijn in een van de rode kleuren. Bovendien, wat heet minimum met AV-AH-A? Wellicht eindigt te fors bieden door Noord-Zuid tot 5 ♠ gedoubleerd contract in Oost-West maar dat vind ik toch nog bevredigender dan het hier vertoonde bieden.

...nooit risico's...

Het valt me eens te meer op dat de meeste vrouwen net zo bridgen als ze autorijden: ze hebben met enige moeite de techniek onder de knie gekregen, hou-

den zich zorgvuldig aan de regels, nemen nooit risico's en veroorzaken dan ook zelden grote rampen, maar als je er toevallig als kerel achter zit, word je er altijd een beetje kriegel van.

Aan de andere tafel zien Petra en Bep er ook niet al te goed uit:

west	noord	oost	zuid
pas	1 ♥	2 ♠	pas
2 SA	dbl	3 ♠	4 ♥
dbl	pas	pas	pas

4♥ blijkt niet down te branden (misschien met klaver start?) en het spel kost 14 imps (stand 22-68). De tweede plaats dreigt in gevaar te komen maar de Nederlandse dames volharden in hun technisch redelijk verzorgde maar volkomen steriele spel dat slechts af en toe een impje oplevert (1 op spel 25 en 26, 2 op spel 28).

De onzekerheid van Marijke wordt en passant geïllustreerd op spel 27:

Z/-	♠ A		
	♥ B875		
	♦ AH95		
	♣ AVB8		
♠ VB854		♠ 10962	
♥ H6		♥ A93	
♦ 876		♦ VB2	
♣ H75		♣ 1043	
	♠ H73		
	♥ V1042		
	♦ 1043		
	♣ 962		

Marijke speelt als Zuid 4♥ en krijgt schoppen uit. ♥5 is via de 3 en de 10 voor de H. West vervolgt met ruiten voor de dummy. ♥7 wordt gepakt met het Aas en Oost speelt ♥9 na. ♠2 naar de V houdt. Wat nu?

Marijke is bang dat Mme. Chevalley ♣H heeft opgehouden en speelt ♣A en klaver na. Veel beter is natuurlijk ♦H en ruiten na, maar gelukkig loopt het goed af (wash).

Op spel 29 wordt nog een vette buit gemist:

N/allen	♠ V972		
	♥ HV986		
	♦ A106		
	♣ 10		
♠ 643		♠ AB108	
♥ A73		♥ 54	
♦ 98532		♦ B4	
♣ V4		♣ AHB83	
	♠ H5		
	♥ B102		
	♦ HV7		
	♣ 97652		

Het biedverloop gaat :

west	noord	oost	zuid
pas	1 ♥	1 ♠	dbl ¹⁾
2 ♠	1 SA	pas	2 ♥
	pas	pas	pas

1) negatief

TOEKOMST

Geen van de dames komt op het idee dit contract van een bandje te voorzien. Het tegenspel is goed en drie down het resultaat. Aan de andere tafel geeft Petra op 1♥ een informatiedoublet, Zuid verhoogt tot 2♥ en Bep biedt 3♦. Ook dit contract komt ongedoubleerd langs en gaat drie down (wash).

De dames Chevalley en Gaviard lijken het verder wel te geloven en bieden een zeer slechte 5♣ die twee down gaat. Aan de andere tafel doubleren Petra en Bep 3♦ dat maar net eentje down gaat (wint 5 imps, stand 31-68).

Op het voorlaatste spel maken de Françaises het helemaal te bont. Elly heeft in handen:

- ♠ 652
- ♥ V9
- ♦ V9532
- ♣ 1043

en hoort de tegenpartij een 4-4-4 fit harten ontdekken en in 7♥ aanleggen. Kansjes? Tot haar grote teleurstelling komt ♠AH-vierde op tafel achter haar maar wat blijkt? Marijke heeft nog ♥B derde! Het is wel 7♠, 7♥ en 7SA in Oost-West, maar hoe moet je dat bieden?

♠ A9843	♠ HV7
♥ 10752	♥ AH64
♦ A10	♦ 4
♣ AV	♣ HB986

Petra en Bep bieden 6♥ en het spel wint 14 imps (stand 45-68). Het laatste spel levert geen score op en Nederland verliest met 5-15. Gemengde gevoelens komen op: teleurstelling over het gemiste goud, vreugde over het nipte behoud van het zilver (dankzij overwinning in onderlinge wedstrijd tegen Engeland dat gelijk met Nederland op 138 uitkomt). Persoonlijk kan ik slechts de eerste emotie delen, tevredenheid over de tweede plaats lijkt mij misplaatst. Van dit Franse team, waarin alleen Bessis-Willard goed bridge lieten zien, had niet verloren hoeven worden. Ik heb echter het onbehaaglijke gevoel dat de Nederlandse meisjes zelf nooit in een overwinning hebben geloofd. Er werd volkomen zonder overtuiging gespeeld. Zelfs toen de achterstand tot enkele tientallen imps was opgelopen, werd volhard in mechanisch, inspiratieloos spel. Computerbridge in de slechte betekenis van het woord. En dan natuurlijk die blunders die de wedstrijd in feite beslisten: minstens 34 imps gingen onnodig overboord. Waren het zenuwen, ondanks de ruime ervaring van onze dames? Was het gebrek aan zelfvertrouwen ondanks de uitstekende prestaties in het verleden? We zullen het maar op magische krachten in de sport houden.

Wat is de toekomst van het Nederlandse damesbridge? Het is misschien niet eerlijk om aan de hand van één wedstrijd van 32 spellen daarover een oordeel uit te spreken. Aan de andere kant kan gesteld worden dat juist dit soort finalewedstrijden de enige maatstaf zijn. Als deze partijen niet gewonnen kunnen worden is het behalen van een belangrijke titel uitgesloten.

Pessimisme is echter zeker niet nodig. Juist in Wiesbaden is gebleken dat het Nederlands damesbridge voldoende kwaliteit heeft om op hoog Europees niveau mee te doen. Als de dames in beslissende wedstrijden voortaan met wat meer zelfver-

...wat er gebeuren moet...

trouwen aan tafel gaan zitten, worden ze ongetwijfeld volgende keer Europees kampioen. Of met de huidige stijl van bridgen -risicoloos en technisch verzorgd- ooit een wereldtitel in de wacht gesleept kan worden is een andere zaak. Aangenomen mag worden dat er elders op de wereld wel meer teams gecreëerd kunnen worden van goed biedende en bijna foutloos spelende dames. Wil je daar van winnen dan is er wat extra's nodig: inspiratie, creativiteit, vechtlust en agressiviteit, eigenschappen waarover Nederlandse herenbridgers vaak in (te?) ruime mate beschikken, maar die in het Nederlandse damesbridge zelden of nooit worden aangetroffen. Dit zijn ook eigenschappen die niet door training aan te leren zijn. Het is dan ook duidelijk wat er gebeuren moet. Volmac dient een deel van zijn budget ter beschikking te stellen aan dokter Obels, een Delftse huisarts die al jaren onderzoek verricht naar de specifieke fysiologische kenmerken van denksporters. Met dit geld kan Obels binnen korte tijd enkele hormoonpreparaten ontwikkelen die onze dames de ontbrekende mannelijke bridgekwaliteiten kunnen verschaffen. Aangezien bij bridgekampioenschappen (nog) niet op het gebruik van dergelijke middelen wordt gecontroleerd, zullen de Nederlandse dames volgend jaar in Seattle geruisloos de Olympische titel veroveren.

MIJN GEBED

In het boek "The Whisttable" kwamen we de volgende tekst tegen, die bij ons herinneringen oproep aan een liedje van Gerard de Vries. The Whisttable is een in de vorige eeuw verschenen bundel verhalen. De beperkte oplage (150 stuks) maakt dit werk een van de juweeltjes uit de bridge- en kaartspelenbibliotheek van Gerard Hilte. Deze houdt zich voor overtollig materiaal nog steeds aanbevolen. Om niets van de tekst verloren te laten gaan verschijnt hier de volledige tekst in het engels.

CARDS SPIRITUALISED

The following curious article is taken from an English newspaper of the year 1773, and is there called the "Perpetual Almanac or, Soldiers Prayer Book", by Richard Lane, a private soldier, belonging to the 42nd Regiment, who was taken before the Mayor of Glasgow for playing cards during divine service:-

The sergeant commanded the soldiers to church, and when the parson read his prayers and took his text, those who had a Bible took it out; but this soldier had neither a Bible nor a Common Prayer Book but pulling out a pack of cards, he spread them out before him. He first looked at one card and then to another. The sergeant of the company saw him, and said: "Richard, put up the cards; this is no place for them". "Never mind that", said Richard.

When the service was over the constable took Richard prisoner and brought him before the mayor.

"Well", said the mayor, "What have you brought this soldier here for?"

"For playing cards in the church"

"Well soldier, what have you to say for yourself?"

"Much, sir, I hope."

"very good; if not, I will punish you more than ever man was punished."

"I have been", said the soldier, "about six weeks on the march; I have neither Bible nor Common Prayer Book; I have nothing but a common pack of cards, and I hope to satisfy your worship of the purity of my intentions".

"Very good," said the mayor.

Then spreading the cards before the Mayor, he began with the ace.

"When I see the ace, it reminds me there is but one God!"

"When I see the deuce, it reminds me of Father and Son".

"When I see the trey, it reminds me of Father, Son and Holy Ghost.

"When I see the four, it reminds me of the four evangelists that preached, viz., Matthew, Mark, Luke and John.

"When I see the five, it reminds me of the five wise virgins that trimmed their lamps. There were ten, but five were fools and were sent out.

When I see the six, it reminds me that in six days the Lord made heaven and earth.

"When I see the seven, it reminds me that on the seventh day God rested from the works He had made and hallowed it.

"When I see the eight, it reminds me of the eight righteous persons that were saved when God drowned the world, viz., Noah and his wife, his three sons and their three wives.

When I see the nine, it reminds me of the nine lepers that were cleansed by our Saviour. There were ten, but nine never returned thanks.

When I see the ten, it reminds me of the Ten Commandments, which God handed down to Moses on a table of stone.

"When I see the king, it reminds me of the great King of Heaven, which is God Almighty."

"When I see the queen, it reminds me of the Queen of Sheba, who went to hear the wisdom of Solomon, for she was as wise a woman as he a man. She brought with her fifty boys and fifty girls, all dressed apparel, for King Solomon to tell which were girls. King Solomon sent for water for them to wash themselves; the girls washed to the elbows, and the boys only to the wrists, so King Solomon told by this."

"Well," said the mayor, "you have given a description of every card in the pack except one".

"What is that?" asked the soldier.

"The knave," said the mayor.

I will give your honour a description of that, too, if you will not be angry."

"I will not," said the mayor, "if you will not term me to be a knave."

"Well," said the soldier, "the greatest knave that I know of is the constable who brought me here."

"I do not know," said the mayor, "whether he is the greatest knave, but I know he is the greatest fool."

"When I count how many spots in the pack, I find three hundred and sixty-five--as many as there are days in the year.

"When I count the number of cards in the pack, I find there are fifty-two--as many weeks as there are in the year; and I find four suits-- the number of weeks in the month.

"I find there are twelve picture cards in the pack, representing the number of months in the year; and counting the tricks, I find thirteen-- the number of weeks in a quarter. So you see sir, the pack of cards serves for a bible, almanac, and Common Prayer Book to me."

KRYPTOGRAM

Toine van Hoof

Een stroom van protesten bereikte de redactie nadat in Star Magazine nr.16 'op proef' geen kryptogram was verschenen. Deze proef wordt dan ook als mislukt beschouwd en de puzzelliefhebbers zullen voortaan weer ieder kwartaal aan hun trekken komen.

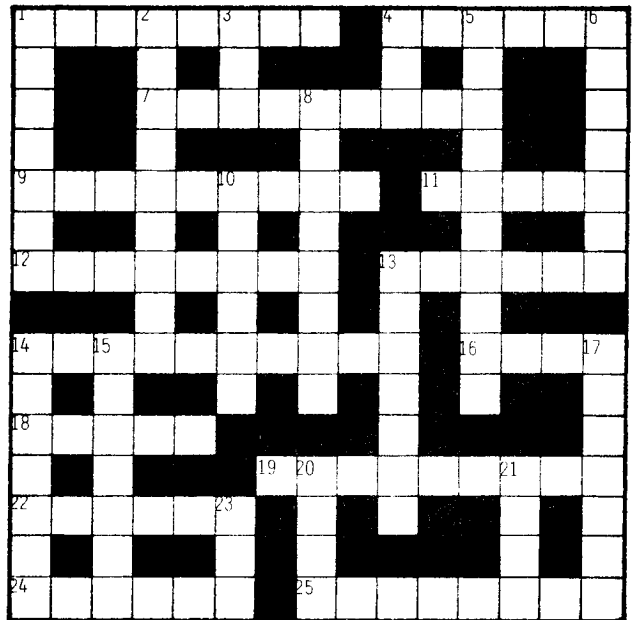
HORIZONTAAL

- 1.Verkeerd geven met de benen (8)
- 4.Schuilplaats voor bepaalde rovers (6)
- 7.Benedenhuis (9)
- 11.Daarop koop je kinderkleren (5)
- 12.Iets voor trage bridgers en TOPS-liefhebbers (8)
- 13.Overeenkomst tussen Erik Menting en schapen (6)
- 14.Onder dat bouwsel zit een gat (10)
- 16.Een uitblinker bevat verdraaid veel metaal (4)
- 18.Daar zijn er in Nederland twee van (5)
- 19.Zo'n gezicht is waardevol (9)
- 22.Reeds buiten westen of een kamertje ? (6)
- 24.Hij vliegt door de bomen uit de bocht (6)
- 25.Specialiteit van Rotterdamse bridgers (8)

VERTICAAL

- 1.Die vogels bridgen bij Victoria (7)
- 2.Die puzzel blijft niet staan (9)
- 3.Zonder hem zou geen club bestaan (3)
- 4.Goed recept met vrouw vierde buiten (3)
- 5.Belhamel in blauwgeruite kiel (10)
- 6.Die vogels hoor je in het kippenhok (7)
- 8.Daar luister je op afstand naar (8)
- 10.Verversingstoestel (6)
- 13.Kale kerel kan zo gaan zwemmen (7)
- 14.Alles behalve troef (7)
- 15.Die grimeur houdt niets over (7)
- 17.Het lot vertoont ruimte (7)
- 20.Een jongen en een meisje en toch een jongen (4)
- 21.Gegraven rivier (4)
- 23.Bij hem houdt West-Europa op (3)
- 7.Benedenhuis (9)
- 9.Die mensen zijn het mikpunt (9)
- 11.Daarop koop je kinderkleren (5)

Oplossingen inzenden vóór 15 december a.s. De snelste juiste inzending geeft recht op een eervolle vermelding in dit blad. Dus.... haast U !

(vervolg oplossingen quiz)

♠ A 104	♠ HB 9
♡ 104	♡ 97653
◇ V 10952	◇ 43
♣ B 98	♣ V 52
♠ 852	♠ V 763
♡ AH	♡ VB 82
◇ 876	◇ AHB
♣ H 10643	♣ A 7

Nu hebben we probleem c nog niet opgelost: wat te doen als west zowel vier, vijf als zes klavers kan hebben (even afgezien van een onwaarschijnlijke driekaart)? De kans dat de klavers 4-4 zitten is a priori 33% (nee, nee, de klavertjes zitten heus niet altijd rond). Dit is ongeveer evenveel als de som van de kansen dat west een vijfkaart (23,5%) of een zeskaart (8,5%) heeft. Welnu zult U zeggen, dan gok ik liever op het 4-4 zitsel en speel harten (bijna 100% kans van 33%=33% tegen schoppen spelen, 75% van 32%=24%). Dit is echter een onjuiste redenering. Immers, ♠ spelen kan ook nog succesvol zijn als de klavers 4-4 zitten (75% van 33%=extra kans van 24,75%) terwijl ♡ spelen bijna zeker (ca. 80%) down is als de klavers niet 4-4 zitten (20% van 32%=6,4% extra kans). Hier komt nog bij dat de kans op het 4-4 zitsel in de praktijk veel kleiner is dan 33% en de kans op het 5-3 of 6-2 zitten van de klavers groter dan 32%. Want bedacht moet worden dat het gegeven het biedverloop niet aantrekkelijk is om van een vierkaart in een lage kleur te starten. Dus de juiste speelwijze is ook hier e).